

OBS !

För att se uppslagen i PDF-dokumentet så som de ser ut i det inbundna examensarbetet, välj:

View - Page display - Two-Up Continuous

View - Page display - Show Cover page During Two-Up

En söt & en randig

Inredningstextilier för barn

Examensarbete

Jessica Söderholm 2011

En söt och en randig

Inredningstextilier för barn

Grafisk form Jessica Söderholm

Papper Scandic white

Typsnitt Garamond, A Font With Serifs

Ombrytningsprogram Corel Draw, Adobe Photoshop

Tryck Smedsby Bokfix, Korsholm 2011

En söt & en randig

Inredningstextilier för barn

Jessica Söderholm

Abstrakt

YRKESHÖGSKOLAN NOVIA

Utbildningsprogrammet i formgivning/ Formgivare (YH)

Inriktningen Textil inredning

Skribent: Jessica Söderholm
Arbetets titel: En söt och en randig. Inredningstextilier för barn.
Arbetstyp: Examensarbete
Tidpunkt: 9.5.2011 **Sidantal:** 109 **Bilagor:** 3

Sammandrag:

I mitt examensarbete har jag planerat två kollektioner inredningstextilier för barn åt Lasten 1. Kollektionerna består av tuftade mattor och panelgardiner för barn i åldersgrupperna 0-6 och 7-12 år. Textilierna är planerade så att de skall tilltala både flickor och pojkar.

Textilierna är planerade med hjälp av designmetoden samskapande där jag tillsammans med barn under en workshop tagit reda på deras syn på textilier. Övriga metoder jag använt mig av är mindmap, skissering och färgpsykologi.

Målet har varit att tillsammans med min uppdragsgivare skapa textilier som är givande för barnen och passande för företagets finländska kunder. Ledorden för planeringen har varit färg och kvalitet. Jag har planerat utseendet, tillverkningsmetoderna och valt de lämpligaste materialen för textilierna, samtidigt som jag har fördjupat mig i tekniker som digitaltryck och tuftning.

Förvaringsplats: webbiblioteket Theseus.fi och Yrkeshögskolan Novias bibliotek
Nyckelord: tuftade mattor, digitaltryck, gardiner, barntextilier, Inredningstextilier, samskapande

Tiivistelmä

AMMATTIKORKEAKOULU NOVIA

Muotoilun koulutusohjelma/ Muotoilija (AMK)

Suuntautumisvaihtoehto: tekstiilisisustus

Tekijä: Jessica Söderholm
Työn nimi: En söt och en randig. Inredningstextilier för barn.
Työn laji: Opinnäytetyö
Aika: 9.5.2011 **Sivumäärä:** 109 **Liitteet:** 3

Tiivistelmä:

Opinnäytetyössä suunnittelen Lasten 1 –nimiselle yritykselle kaksi lapsille suunnattua sisustustekstiilimallistoa. Mallistot koostuvat 0-6 ja 7-12 –vuotiaille lapsille suunnitelluista tuftatuista matoista ja paneliverhoista. Tekstiilit on suunniteltu niin että ne miellyttäisivät sekä tyttöjä että poikia.

Tekstiilit on suunniteltu yhteissuunnittelumenetelmää käyttäen, jonka avulla workshopissa olevilta lapsilta on selvitetty heidän oma näkemyksensä tekstiileistä. Muita käytettyjä menetelmiä ovat miellekartat, luonnostelu ja väripsykologia.

Tavoitteena on kehittää toimeksiantajan kanssa tekstiilejä jotka ovat lapsille antoisia ja jotka ovat sopivia yrityksen suomalaisille asiakkaille. Johtavina ajatuksina suunnittelun aikana ovat olleet väri ja laatu. Työprosessin aikana on suunniteltu tekstiilien ulkonäkö, valittu valmistusmenetelmät ja sopivimmat materiaalit sekä samanaikaisesti syvennytty digitaaliseen painamiseen sekä tuftaus-tekniikkaan.

Säilytyspaikka: internet kirjasto Theseus.fi ja Ammattikorkeakoulu Novian kirjasto
Hakusanat: tuftatut matot, digitaalinen painanta, verhot, lastentekstiilit, sisustustekstiilit, yhteissuunnittelu

Abstract

NOVIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in design/ Designer

Department of Textile design

Author: Jessica Söderholm

Titel: En söt och en randig. Inredningstextilier för barn.

Type of work: Bachelor's Thesis

Date: 9.5.2011 **Number of pages:** 109 **Appendix:** 3

Abstract:

In my Bachelor's Thesis I have designed two collections of children's interior textiles for Lasten 1. The collections consist of tufted carpets and panel curtains for children in age groups of 0-6 and 7-12 years. The textiles are designed so that they will be appealing for both girls and boys.

The textiles designs are created with design method Co-creation where I together with kids had a workshop where I got to know their view of textiles. Other methods I have used are mind-map, sketching and color psychology.

The goal has been to create, together with my assigner, textiles that are rewarding for children and suitable for the company's Finnish customers. The catchwords for this design process, has been color and quality. I have designed the appearance, manufacturing process and chosen the best suitable materials for these textiles, while deepening my knowledge in techniques as digital printing and tufting.

Filing: internetlibrary Theseus.fi and
Novia University of Applied Sciences library

Key words: tufted carpets, digital printing, curtains, childrens textiles,
Interior textiles, Co-creation

Tack

Världens bästa Eeva Dahlberg, för att du hittade projektet.

Satu Valli och Lasten 1 för ett givande examensarbete.

Daghemmet Kastanjen för en bra workshop.

Paula Taipale för handledningen.

Mamma för korrekturläsning.

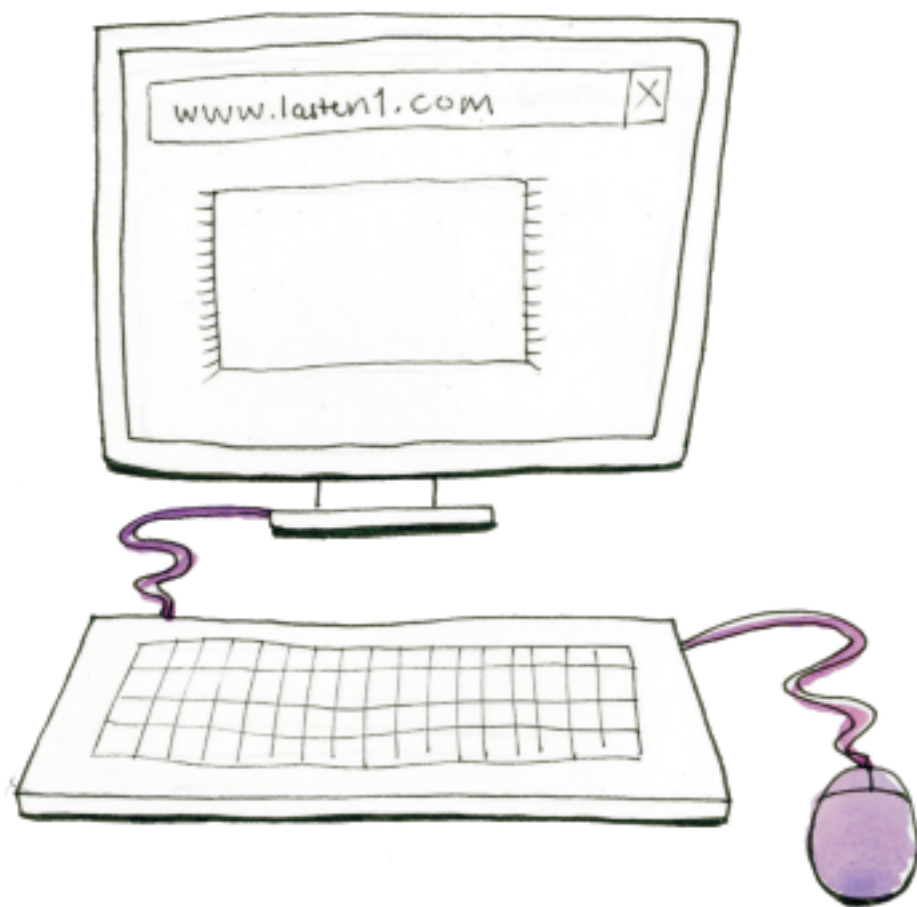
Nina, Hanna och Emilia för alla diskussioner.

Markus för stöd och uppmuntran.

Innehåll

1. Inledning	1
1.1 Lasten1.com	3
1.2 Uppdraget	5
1.3 Syfte & mål	6
2. Metoder	7
2.1 Mindmap	9
2.2 Inspirationskälla	9
2.3 Färgpsykologi	9
2.3 Samskapande	10
3. Textilierna	11
3.1 Tuftad matta	13
3.2 Panelgardiner	19
3.3 Digitaltryck	23
4. Designprocessen	27
4.1 Ruta ett	29
4.2 Workshop	41
4.3 Produkter på marknaden	53
4.3.1 Barninredning	53
4.3.2 Lasten1	59

4.4 Färg	61
4.4.1 Trender	61
4.4.2 Känslor	65
4.5 Genomgång	69
4.5.1 Första	69
4.5.2 Andra	73
4.5.3 Tredje	81
5. Resultat	87
5.1 Nalle	89
5.2 Ränder	95
6. Avslutning	101
6.1 Reflektioner	103
6.2 Efteråt	104
Källförteckning	105
Bildförteckning	107
Bilagor	

1. Inledning

I mitt examensarbete planerar jag inredningstextilier för barn. Mattorna och gardinerna kommer att bli de första textilierna för företaget Lasten 1. Ledorden för planerandet av textilerna har varit färg och kvalitet, textilier som är stimulerande och funktionella för småbarn och barn i skolåldern.

1.1 Lasten 1.com

Lasten 1 (lasten ykkönen) är ett företag i Åbo som säljer inredning och fritidsprodukter för barn, via näthandel. Målet med företaget har sedan starten 2006 varit att förse kunder med produkter av bra kvalitet

Satu Valli startade sitt företag Saturday år 2006 när hon var bosatt i Tyskland. Målsättningen var att starta ett importföretag som kunde förse kunder, främst i hemlandet Finland, med inredning enkom för barn. Valli ville att kunderna skulle få köpa hela kollektioner av barninredning på ett och samma ställe.

Valli var vid tidpunkten då idén dök upp hemma med sina barn om dagarna. Med grannfruns hjälp valde dom ut produkter ur kataloger för att sedan välja ut vad importföretaget Saturdays första produkter kunde bli. Saturday är Vallis företag och Lasten1 fungerar som marknadsföringsnamn.

När Vallis barn närmade sig skolåldern beslöt sig familjen att bosätta sig i Åbo. Som en naturlig följd av flytten blev Finland företagets och marknadens huvudsakliga land. Företagets försäljning sker via näthandel och gör det möjligt att fortsätta produktförsäljningen åt kunder i Västeuropa. Kunderna kommer från Finland, Tyskland, Belgien och Frankrike.

På internetsidan www.lasten1.com erbjuds kunderna produkter för inredning och fritid för barn. Vallis företagsidé är och har ända sedan starten varit att förse kunder med allt vad som behövs för att inreda lekfulla rum för barn, något hon inte tycker att finländska företag specialiserat sig på. När jag frågat Valli om utbudet av barninredning i vårt land så säger hon att det inte finns ett enda företag som skulle satsa enbart på barninredning.

En butik vore roligt att ha konstaterar Valli, speciellt i Helsingfors eller Uleåborg där hon upptäckt att köpkraften finns. Åbo är ett otänkbart alternativ eftersom hyran för affärslokalerna är så dyra.

Valli tycker att det är ett smidigt sätt att kunna sälja produkter via internet och att det för dem fungerat bra. Det som på senare tid visat sig vara ett problem, är att allt fler kunder är rädda för att betala med kreditkort på internet. All betalning sker via nätbank.

(personlig kommunikation 8.2.2012)

1.2 Uppdraget

Valli strävar ständigt efter att utveckla sitt företag. Drömmen om att ta fram egna inredningstextilier har länge funnits och nu fann hon att tidpunkten att börja arbeta med det projektet var den rätta. Lasten 1 och jag hittade varandra tack vare en lärare som hållit öron och ögon öppna.

Jag kontaktade Valli per telefon och hon förklarade att företagets kunder har uttryckt önskemål om att få köpa mattor av bättre kvalitet från Lasten1:s hemsida. Företaget skulle vilja producera produkter till en början såsom en tuftad matta och som par till den panelgardiner. Panelgardiner är ett kompletterande par till mattan eftersom de båda säljer bra. Kunderna köper ofta flera delar av en kollektion.

Idag består den största kundkretsen av finländare. Valli tycker att företaget kunde producera egna textilier med en skandinavisk stil, något som de franska och tyska mattorna de importerar inte har. (personlig kommunikation 8.2.2011)

Mitt uppdrag är att i examensarbetet jobba fram ett utseende på en tuftad matta och ett par panelgardiner. Mattan är den huvudsakliga produkten och min fokus ligger på den. Syskonprodukten till mattan är panelgardinerna vars uppgift är att komplettera mattan på ett vackert sätt. Valli har gett mig fria händer att planera lekfulla textilier för barn, där färgen har en viktig roll.

Uppdraget passar mig perfekt då jag får chansen använda färg och fantasi till max. Jag har tidigare skapat barnmönster, tryckmönster till inredningstextilier, då jag fått chansen att välja målgruppen själv.

1.3 Syfte & mål

Mitt syfte är att planera en kollektion med inredningstextilier för barn. Textilierna skall bestå av en matta och panelgardiner. Mattan och gardinerna bör vara av god kvalitet och färgerna stimulerande och tilltalande för målgruppen barn.

Målet är att skapa textilier som uppdragsgivaren Lasten1 kan börja producera och därefter sälja via sin näthandel åt såväl finländska som utländska kunder. Satu Valli som är ägaren till företaget har framhållit hur viktigt det är att jag planerar något som är givande för barnen och tilltalar de finländska köparna.

2. Metoder

För att kunna planera så bra produkter som möjligt har jag använt mig av dels bekanta metoder men också sådana som varit helt nya för mig. I detta kapitel redogör jag kort för hur metoderna fungerar och varför jag valt just dessa.

2.1 Mindmap

Min planeringsprocess, vad än det må vara, börjar alltid med en mindmap. Det finns ungefär lika många olika tekniker för mindmapping som det finns människor. Mindmap är en teknik som samlar tankar, producerar idéer och man gör anteckningar. När jag tar till metoden befinner jag mig oftast på ruta ett. Jag går ständigt tillbaka till ruta ett och vidareutvecklar mina idéer eller börjar på helt nya mindmaps. I en designprocess så lönar det sig att besöka ruta ett många gånger.

2.2 Inspirationskälla

Jag har valt att söka efter inspiration till textilierna från barnböckernas värld. Inspirationssökandet kan ske var som helst och när som helst, i mitt fall skedde det på Åbo stadsbiblioteks barnavdelning Saaga. Det finns mängder med stilar att välja mellan, alla planerade för att inspirera och stimulera barnen.

2.3 Färgpsykologi

Färg påverkar psyket som i sin tur påverkar vårt fysiska tillstånd. Psyket är mera rörligt och mer lättpåverkat än kroppen och reagerar därför snabbare på estetiska impulser. Jag ville ta reda på hur jag på bästa sätt skall använda mig av färger i textilierna, hur jag kan skapa välmående med hjälp av något så vanligt som färger.

2.4 Samskapande

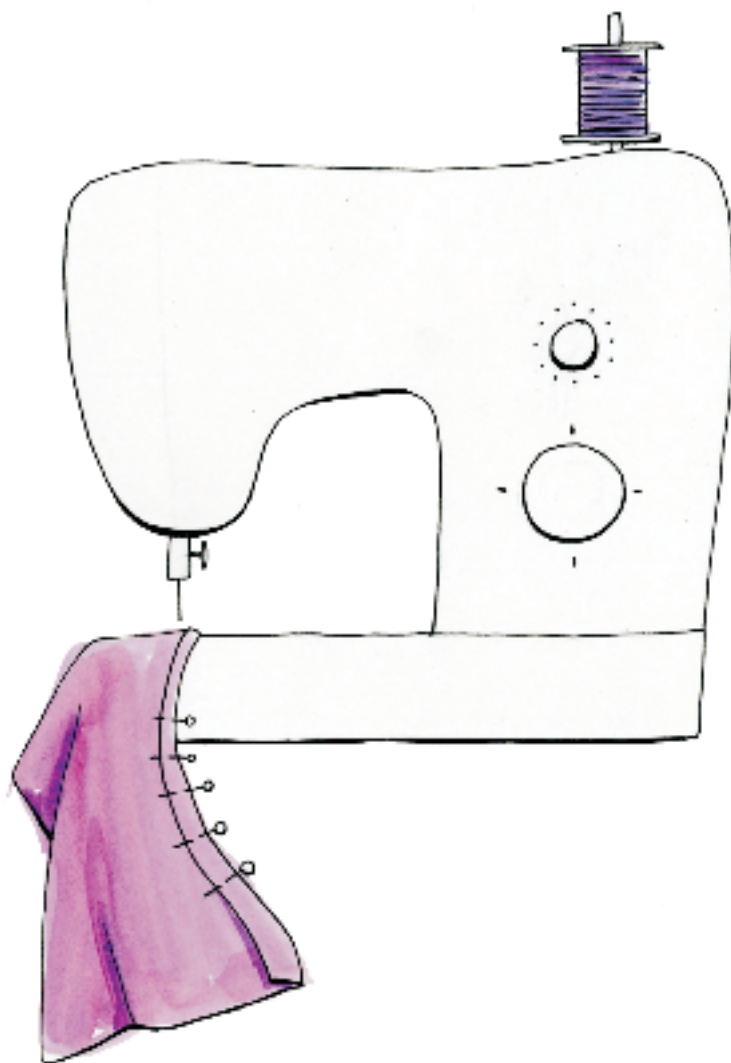
Samskapandet, co-creation, är en ganska ny designmetod. Designmetoderna måste gå hand i hand med vad som sker i resten av samhället. Vi har i dag så många saker omkring oss redan att idag krävs det mera av nya produkter.

Det bästa sättet att designa en produkt för en specifik kund är att involvera kunden i designprocessen. Formgivaren behöver insikt i produktens funktion för att kunna utveckla meningsfulla produkter. Samskapandet kan vara ett kraftfullt verktyg för innovation och sociala förändringar när den används som en metod genom en hel designprocess.

Samskapandet är en användarcentrerad designmetod som kräver att kunden (den som produkten skapas för) i hög grad är aktiv i själva planeringsprocessen. Samskapandet sätter verktygen för kommunikation och kreativitet i händerna på de som kommer att dra nytta av designen. (enligt Shackleton, 2010)

Verktyg som används inom samskapandet är collage, dagböcker, skisser, rollspel och teater, scenariemålningar, historieberättelser, mindmapping och modellerande i 3D.

Med samskapandet som metod krävs det att formgivaren som samlar inspiration och information är bra på att lyssna och observera utan att påverka för mycket.

3. Textilier

Materialvalet för textilierna utgörs av ull och bomull, således naturmaterial med bra egenskaper för mattor och tryckta textilier. I detta kapitel om textilier har jag fördjupat mig i tillverkningen av tuftad matta och tryckt tyg, tryckmetoden digitaltryck och hur textilierna lämpar sig för barnrum.

3.1 Tuftad matta

År 1950 tillverkades den första tuftade mattan och är idag en av den mest populära typen av mattor. Det tar 20 gånger så lång tid att tillverka en vävd matta. Den är ekonomiskt lönsam att tillverka tack vare den snabba tuftningsmetoden. Mattan känns igen på undersidan som är belagd med mjuk gummi eller latex (handelsbenämning för gummi). (Johnson & Cohen 2010 s.251)

En tuftad matta har två bottnar, en synlig gummibotten som skyddar den andra bottnen där tuftarna är fästa. Gummibotten gör mattan slitstark, den blir tung och ligger stadigt på golvet utan att flytta på sig. Bottnen fästes till sist med limning eller fastsmältning vid avigsidan där tuftarnas fästen är synliga. På detta sätt undviker man att få revor i mattan som syns som en rand i mattans längdriktning. Polypropylen är det mest använda materialet i bottenväven och den pålimmade bottnen. Detta blir starkt och hållbart och absorberar inte fukt. Skulle mattan bli våt så krymper eller ruttnar inte bottnen. (Johnson & Cohen 2010 s.252)

Den tuftade mattan får sin lugg när garn skjuts in med nålar från avigsidan till rätsidan i ett tyg som är glest vävt. När garnet nått rätsidan tar en gripare (krok) tag i garnet som håller det medan nålen dras tillbaka. På bilden intill visas en grön matta med lång lugg som tillverkats av en tuftningsmaskin. Beroende på hur lång eller kort lugg man vill ha på mattan ställer man in maskinen så att nålarna sticks igenom tyget i en lång eller kort bit. Griparna skär av luggen (som den gröna mattan på bilden) eller låta den vara ögleformad. (Johnson & Cohen 2010 s.150)

Nålarna står lodräta i en tät rad och är lika långa som mattans bredd. Varje nål matas med ett garn från en spole och maskinen arbetar likt en symaskin upp och ner genom tyget från mattans ena kortsida till den andra. Tuftningsmaskinen kan tillverka ett tuftat material som är upp till 5,5 meter brett och nålantalet kan vara upp till 1200 stycken i antal som arbetar samtidigt. Tuftningsprocessen är snabb. På mindre än en timme kan en heltäckningsmatta för ett helt rum tillverkas. (Johnson & Cohen, 2010. s.151)

Lugghöjden kan variera från 1-6 cm och bestäms av hur lång nålen är. En lång nål ger en lång lugg och en kort nål ger kort lugg. Luggens täthet anges efter hur många tuftar mattan har per kvadratmeter. Täta stygn i bottentyget ger tät lugg och glesa stygn ger en rörligare och glesare lugg. Exempelvis Almedahls täta tuftade mattor har en luggtäthet på 39 000 tuft/m.

Tuftningen kan också ske för hand en s.k. handtuftning. Då kan man arbeta över hela ytan samtidigt. Botten är till skillnad från maskintuftningen vertikal och man jobbar som en konstnär på en canvas. Från baksidan av väven skjuts garnet in med en tryckluftspistol till rätsidan. Pistolen kan klara av att skjuta in flera garner samtidigt, vilket ger möjligheten att variera utseendet med olika garnkvaliteter. (Lom. 2008)

Heltäckningsmattor tillverkas nästan alla med tuftningsmetoden. Metoden lämpar sig även för annat än mattor. Det görs tuftade möbeltyger, filter, sängöverkast och fuskpälsar men inte i lika stor skala som man gör mattor. (Johnson, Cohen 2010 s.151)

Lasten1:s alla mattor är tuftade och de flesta är gjorda av ull. Med ull som material känns det som ett naturligt val och lämpar sig så väl för mattor. En tuftad matta av ull har god återhämtningsförmåga. Materialet trycks ihop när det läggs tyngd på mattan men reser sig snabbt igen. (Asko. 2011)

Skötselråden för en matta i ull är regelbunden dammsugning. Torka bort fläckar direkt de uppstår och kemtvätta vid behov. Ullen som fåren i naturen bär skyddar ju fåret från väta och smuts tack vare lanolin, ett slags fett, som finns naturligt i materialet. Samma fett skyddar mattan från att smutsas ner i användning. 80% av alla fläckar som uppkommer på mattor är vattenbaserade, vattnet kan inte tränga in i ullen utan lämnar kvar på ytan. Vatten i form av ånga kan tränga in i ullen och det gör att den absorberar fukt ur luften och mattan blir anti-statisk. (Asko. 2011)

Bild 2. Handtuftning av matta. (Patti DeWitt, 2011)

I offentlig miljö är det viktigt att textilierna är brandsäkra. Lasten1 har nu som då sålt mattor till daghem och skolor där det är önskvärt med en ullmatta eftersom den är svårantändlig. För ett offentligt utrymme är även akustiken viktig, en tjock matta är ljuddämpande.

(Andecor Oy. 2011)

Barn med astma eller allergier mår bra av att ha en ullmatta i sitt rum. Mattor av syntetfibrer binder inte dam till skillnad från ull utan yr runt i ett rum och andas in av barnen. Dammet i en ullmatta ligger kvar i mattan tills det är dags för dammsugning. Ullfibern som är lång och sträv kan inte inandas av astmatiker. (Andecor Oy. 2011)

Den tyska forskningsorganisationen GAF (German Applied and Experimental Allergy Research Association) påstår att i jämförelse mellan en ull- och nylonmatta så är ullmattan den mest motbjudande miljön för kvalster. (Magnum Opus Carpets Inc. 2005)

Ur ekologisk synpunkt är ullen ett bra val. Det krävs lite energi till produktionen och ylletextilierna kan återvinnas till nya textilier när deras livslängd är slut.

Bild 3. Tuftad ullmatta, Mondo, från svenska Almedahls. (Almedahls, 2011)

3.2 Panelgardiner

Som material till gardinerna valde jag tillsammans med Valli, ett annat naturmaterial nämligen bomull. Bomullen är ett lättskött material som används i såväl klädesplagg som i inredning. Bomullen är ett lämpligt material för panelgardin med tryckt mönster.

Ordet bomull framkallar hos de flesta en positiv bild, en naturlig produkt – det måste vara bra för naturen. Sanningen är att efterfrågan på bomullen är så stor att industrin börjat använda metoder för att producera så stora mängder av fibern som möjligt på så kort tid som möjligt. Jag har tagit en titt på hur bomullen tillverkas för att motivera valet av ekologisk bomull.

Bomullen en växt som är väldigt mottaglig för ohyra och för att odla fibern som ger oss hälften av hela världens textilier. Till det går det åt en tredjedel av allt gift som används för bekämpning av ohyra. De största producenterna är USA, Kina, Indien och Pakistan. De största miljöproblemen inom bomullsodlingen beror på konstbevattningen. Detta ger upphov till att vattentillgångarna torkar ut och jordmånen blir att för salthaltig. Vattnet blir obrukbart för lokabefolkningen. Hälften av alla bomullsodlingar konstbevattnas. (Viherlanka. 2007)

För odlingen av ett kilo bomull används det i medeltal ett halvt kilo kemikalier. För de olika skedena av tillverkningen används det 5000-8000 olika kemikalier.

Bomullen gödslas rikligt för att den skall växa snabbt och när det är dags att plocka bomullen av buskarna så besprutas de för att bladen skall falla av och maskiner skall kunna plocka bomullen. På det här sättet får man billig bomull som tillverkas med naturförstörande gifter och är skadligt för de som jobbar på bomullsfälten. (Viherlanka. 2007)

Konstfibrerna kräver mindre kemikalier i tillverkningen. Exempelvis behöver konstfibrer inte blekas. Syntetiska fibrer, så som polyester, nylon, akryl, polypropen och elastan står för 35% av alla textilierna och ökar ständigt. Konstfibrer tillverkas av olja, kol och andra kemiska råmaterial. De är heller inte snälla mot miljön eftersom det krävs olja för tillverkningen och till skillnad från bomull så är materialen inte nedbrytbara. Åt produktionen av konstfibrer går det år mera energi än i bomullsproduktionen. (Viherlanka. 2007)

Lasten1 skriver på sin hemsida att de säljer produkter av hög kvalitet och meningsfulla och hållbara produkter för barnfamiljernas fritid. Jag vill formge produkter åt Lasten1 som följer deras koncept, ett koncept med hållbara produkter som är bra för barnen. Panelgardiner i ekologisk bomull vore en ny produkt för företaget och passar in med deras värden om att ha det bästa för barnen. (Lasten1. 2011)

Den ekologiska bomullen är stark. Den har fått växa i sin egen takt utan att stressas och fibern har då haft möjligheten att växa sig stark. Idag är 1,1% av världens bomullsproduktion ekologisk. Produktionen har ökat med 539 % sedan åren 2005-06. (Commodities Now. 2011)

Krav på ekologisk bomull:

- Produktionen skall ske med vatten och vara energisnål
- Bekämpningsmedel används inte
- Naturliga gödningsmedel och kompostering sker som försäkrar kommande generationers jordmån med god näringstillgång
- Att man använder alternativlösningar till farliga avlövningsmedel, bomullen handplockas vid mer småskalig produktion.

(Världsnaturfonden WWF. 2005)

Bild 4 Bomullsplanta. (Standingproud, 2011)

3.3 Digitaltryck

Digitaltryck har jag valt som gemensam tryckmetod för panelgardinerna och de tuftade mattorna. Tekniken används på de flesta maskintuftade mattor idag och medför nya möjligheter som man förut endast kunde genomföra på papper.

Digitaltryck, bläckstråle printning som länge använts som printningsmetod när det gäller att skriva ut på papper och göra reklamtextilier och flaggor. Idag är det möjligt att printa på tyg och mattor lika lätt som på papper. Tekniken har öppnat helt nya möjligheter för småskalig produktion av textilier. Rotationstryck däremot är den allra vanligaste tryckmetoden och kräver inte som digitala trycket stora satsningar vid starten av en produktion.

(Johnson & Cohen. 2010, s 158-159)

Vid användning av rotationstryck gör man rullar som roterar och trycker rapport efter rapport. Rullarna måste tillverkas innan man kan sätta igång med produktionen. Digital trycket däremot sköts av en dator där det är lätt att göra ändringar i själva mönstret. Här är man inte bunden till någon fast rapport utan tygerna kan vara hur långa som helst.

Strålarna i skrivarhuvudena är kontrollerade av ventiler som öppnas och stängs separat. Med stark kraft sprutas pigmentfärg in i textilen. För att färgen skall kunna sugas in i textilen snabbt och djupt bör materialet ligga på en botten som suger det till sig och håller det plant.

Datorn reglerar färgmängden som kommer ur stora behållare. Alla färger printas samtidigt men av separata små munstycken. Färgerna i behållarna – cyan, magenta, gul och svart överlappar varandra på tyget och på så sätt bildas brutna färger. Dropparna med färg är så små att de smälter in i varandra utan att de se gryniga ut. (Johnson & Cohen. 2010, s 159-160)

I jämförelse med rotationstrycket är digitaltrycket en långsammare metod. På en timme trycks 120m meter tyg, medan man med rotationstryck kan producera samma mängd på en minut. De mönster jag planerar för Lasten1 har en sådan rapport att de kan tryckas med traditionellt rotationstryck eller digitaltryck. (TEKO. 2009)

Vallila Interior, som är en av Finlands ledande textiltillverkare, använder digitaltryck till sina mattor och tryckta tyger. Bonbonkakku.com är en internetsida som Vallila grundat, en fortgående tävling dit vem som helst kan skicka in en textildesign. De bidrag som av sidans besökare röstas vidare blir till tyg som kan beställas för 25 euro/metern på samma internetsida. Digitaltryck gör detta koncept möjligt. (Bonbon Kakku. 2011)

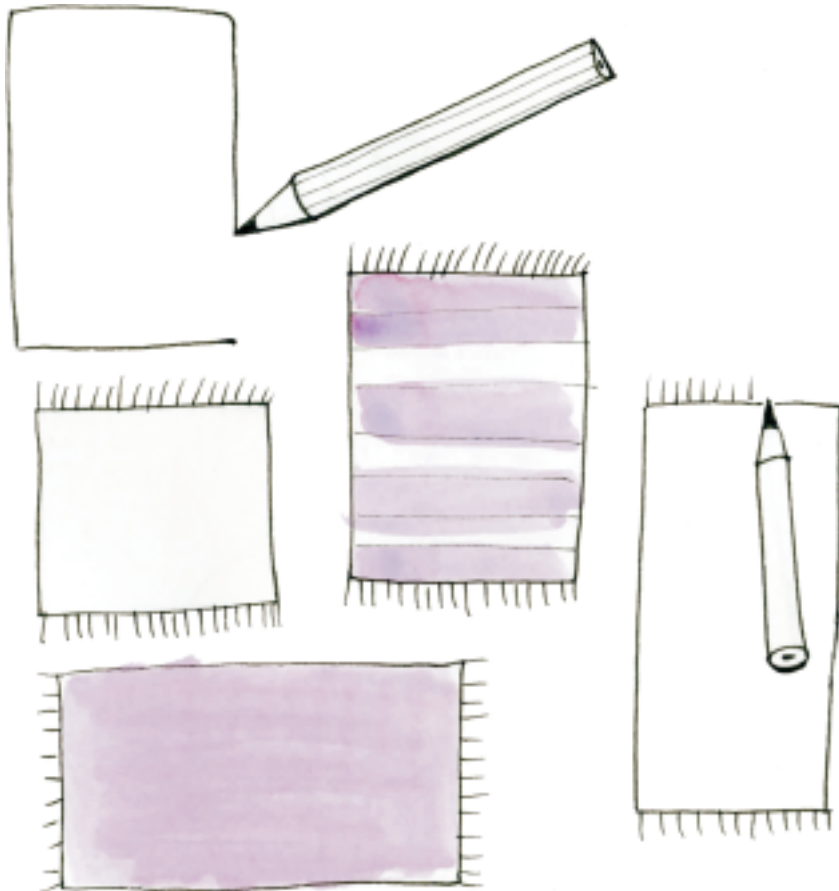
Tobex AB har satsat på digitaltryck och är ett företag i Borås i Sverige. År 2000 startade Torbjörn Johansson företaget och köpte in en InkJet-maskin. I dag har företaget åtta sådana maskiner och tre anställda. Johansson har en lång erfarenhet inom textilbranschen. Innan han startade företaget var han anställd hos en stor svensk textiltillverkare - Almedahls.

(TEKO. 2009)

Johansson berättar i en artikel som TEKO Sveriges Textil och Modeföretag, arbetsgivarorganisationen för svenska textil och modeföretag, har publicerat, hur bra tekniken är för miljön. Maskinerna förbrukar nästan inget vatten alls och mängden spillfärg och spillväv är minimal. Även energiåtgången är liten. Färgerna som används är vattenbaserade Öko-tex-certifierade pigment- och dispersionsfärger. (TEKO. 2009)

Bild 5. Digitaltryckt tyg från BonBon Kakku. (BonBon Kakku, 2011)

4. Designprocessen

I min designprocess har jag använt mig av olika metoder som förklaras i kapitlet Metoder. Det här kapitlet handlar om hur jag använt metoderna under arbetets gång, hur jag tagit mig från ruta ett till resultat under två månaders tid.

3.1 Ruta ett

Jag stod på ruta ett efter mitt första möte i februari med uppdragsgivaren Satu Valli. Jag skapade en mindmap för att samla mina tankar kring barntextilier. All information cirklade i mitt huvud och jag var tvungen att få ner mina tankar till pappers för att hitta startpunkten.

Mina tankar, som kan ses i mindmapen här bredvid, handlade i huvudsak om textiliernas utseende. Lasten1 försäljningen sker med hjälp av bilder. Det är bilden på textilen som lockar kunderna att beställa hem produkten från hemsidan. Idéerna var i detta skede många, allt för många.

Vad vill barnen ha för mönster på sina textilier? Hur skiljer sig pojkars och flickors önskemål? Dessa var några av frågorna som dök upp.

Jag gjorde en lista över vad som är ”pojktigt” och ”flickigt” för att konstatera att detta är väldigt svårt att kategorisera. Listan blev kortare än jag tänkt mig eftersom kombinationer av färg och mönster gjorde något passande för antingen det ena eller det andra könet. Ändras färgen eller modifieras mönstret så fås ett passande unisex mönster.

Tanken om att involvera barnen i designprocessen började nu gro och jag beslöt mig för att använda mig av metoden Samskapande.

Inför det första mötet hade jag mejlat bilder av mina textilmönster för barn. Valli tyckte om dem och såg genast att det kunde tillämpas som mönster på mattor. I detta skede kändes det som om Valli och jag hade ungefär samma visioner och att samarbetet oss emellan kunde bli riktigt lyckat.

Bild 6. Mindmap av mina första tankar kring textilierna. (Söderholm, 2011)

kläder?

barn/människor
hus
grafiska former

sport

fotboll?

leksaker

maskiner

maskiner

djur

blommor

växter

flickor

flickor
&
pojkar

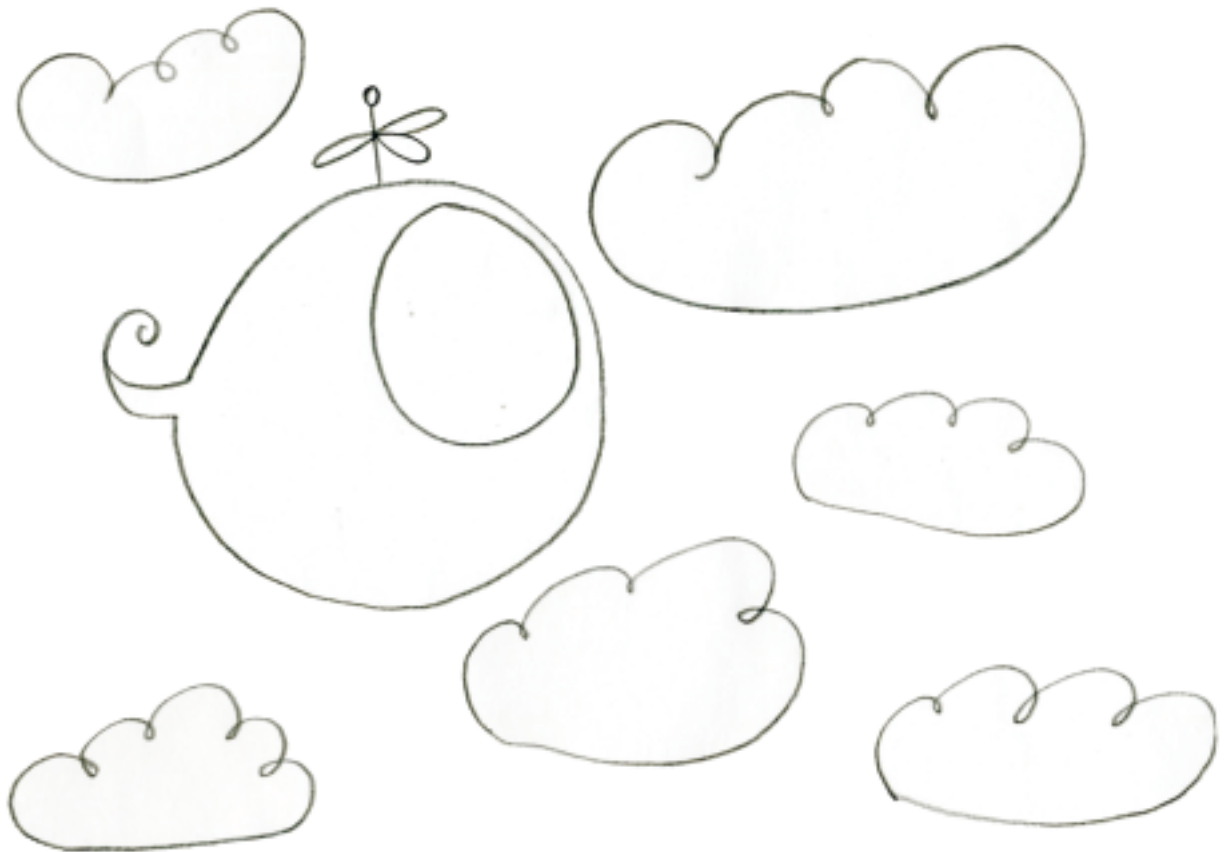
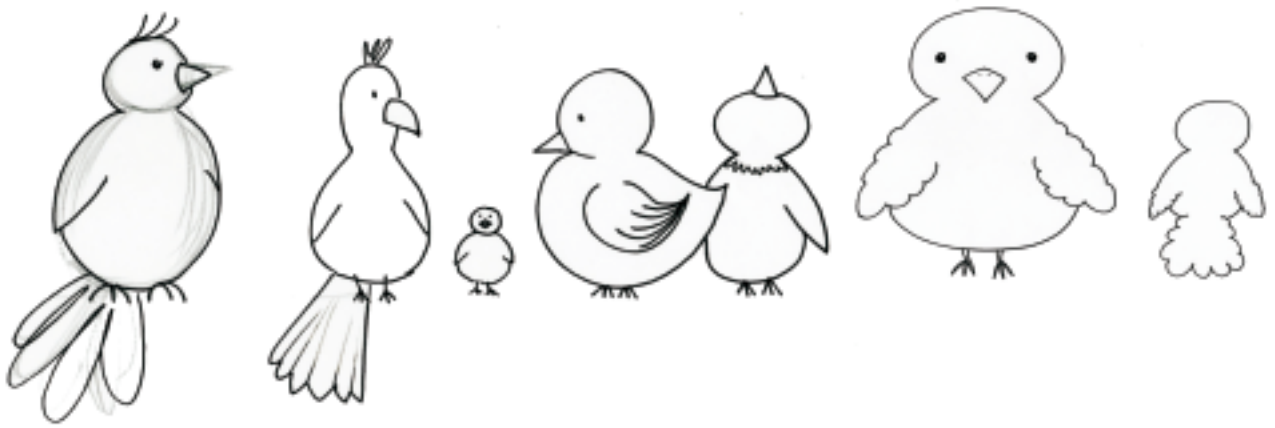
pojkar

Bild 8. Barnmönstret Voff i skalan 1:2. (Söderholm, 2011)

Jag började söka inspiration till barntextilierna ur barnlitteraturen. Att ta hjälp av illustrationerna kunde ge mig idéer om formspråk som vore passande för barn. Jag riktade in mig på sagor jag själv tyckt om som liten, nyutkomna barnböcker och böcker skapade av formgivare vars stil jag själv tycker om.

Camilla Lundsten är inredare, formgivare och illustratör som varit programledare för inredningsprogram i svensk tv. Hon har skapat ett flertal barnböcker och formgivit både leksaker och möbler för barn. Lundsten har bildat ett märke vid namn Lillephant, som nämns såhär på hemsidan:

Welcome to the wonderful world of Littlephant!

Littlephant is a group of characters, stories, books and products for your kids and your home. It's a Swedish brand created by designer and illustrator Camilla Lundsten. "Our journey has just begun and we hope that you will join us in all our coming adventures!" (Lillephant. 2011)

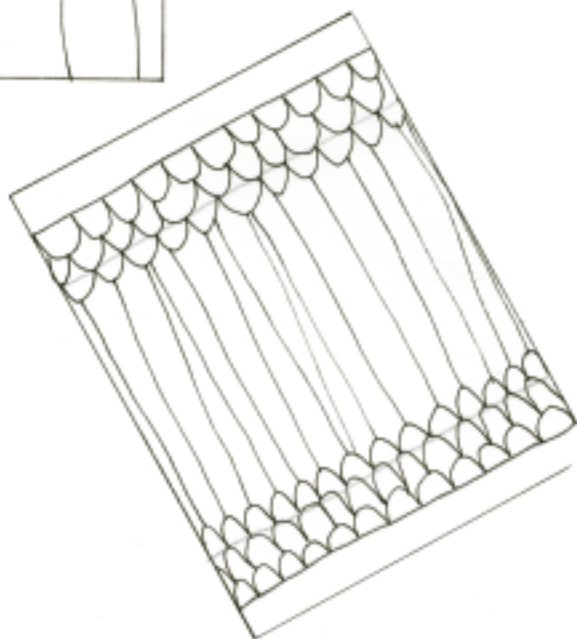
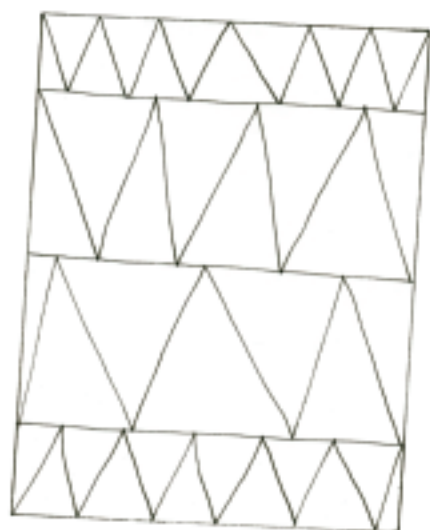
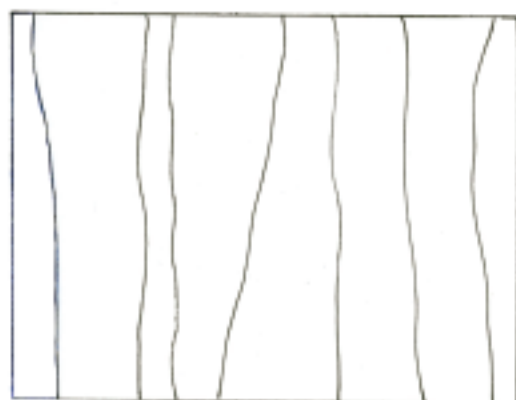
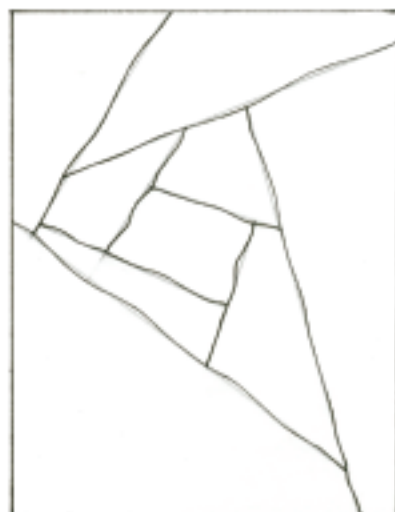
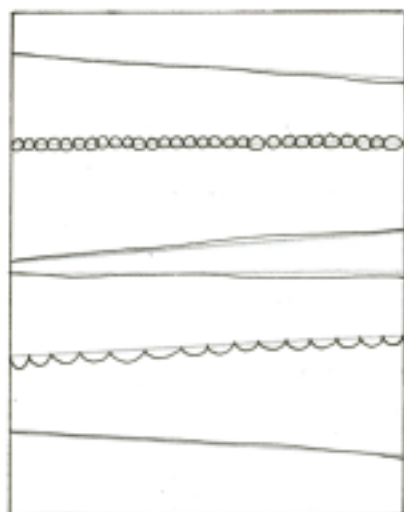
Lillephant är en karaktär som hittas i böcker och inom inredning.

Ur Camilla Lundstens skapelser och andra illustratörers barnböcker har jag hämtat idéerna till formspråket, färganvändningen och stämningar. Det är en god idé att hämta inspiration från ett område som inte är textilt. På detta sättet skapar man kanske något nytt snarare än att man tänker i samma banor som andra textilplanerare gjort.

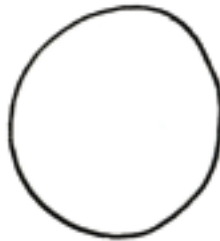

Barnböckerna har ett gemensamt drag. De visar karaktärer med känslor med sympatiska karaktärer. På en kort stund hinner man lära känna dem via deras ansiktsuttryck eller handlingar. Jag ser det som en mycket god idé att kunna bygga upp textilkollektioner enligt en karaktär, en figur som är lätt att tycka om och som väcker empati hos både barn och vuxna.

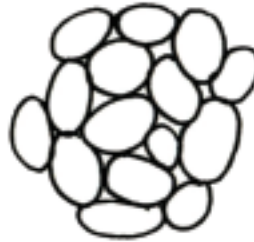

Mattans form

rund / oval

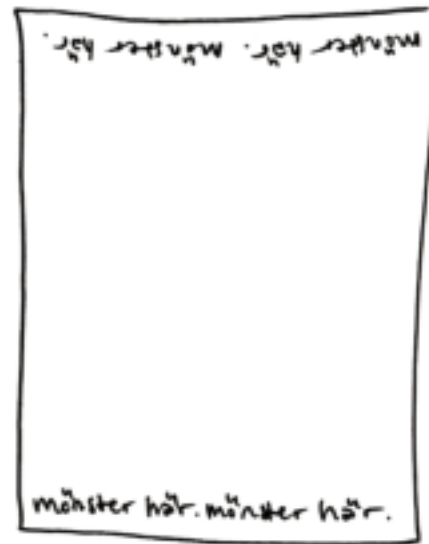

fri form

kvadrat/
rektangel

mönster för mattor, var skall mönstret sitta?

4.2 Workshop

Jag ville ta reda på mer om vad barn föredrar. Med designmetoden - Samskapandet ville jag bekanta mig med en grupp på nio förskolebarn och deras sätt att tänka kring mattor i sina egna rum. Jag begav mig till ett dagis med några enkla verktyg och med ett välförberett ordval.

Samskapandet är en ypperlig metod att använda sig av när man skall jobba med barn. Vuxna kan uttrycka sig mycket väl verbalt och på det sättet få reda på barnens behov och önsningar. Barn bör man snarare iaktta för att kunna läsa av dem på bästa sätt.

Jag förberedde mig för workshoppen vid Folkhälsans dagis Kastanjen. Jag läste om barns skapande och hur de tänker ner de skapar sina verk. Vid sidan om läsandet krävde workshoppen några praktiska åtgärder. Folkhälsans utvecklingschef beviljade min ansökan om lov att hålla en workshop. Därefter informerade jag barnens föräldrar om vad min workshop skulle gå ut på och på vilket sätt jag skulle använda mig av materialet från måndagen som jag tillbringade vid dagiset.

Jag besökte daghemmet under en eftermiddag. Av förskolebarnen jag skulle ordna workshoppen för var alla nio på plats och ivriga att höra vad jag hade för uppgifter åt dem. De var väldigt intresserade av huruvida textilerna jag planerade var åt deras dagis. Trots att fallet inte var så var barnen ivriga att visa sina idéer på papper.

Jag tog med mig färgpennor, kritor, färgade papper och lim. Jag ville inte erbjuda barnen tusch eller målarfärg. Då kunde skapandet bli en lek med kladdande snarare än att få ner deras vision på papper. Färgpennorna är en ”standardutrustning” på de flesta dagisar. Alla barnen är på så sätt bekanta med tekniken och alla är ungefär på samma nivå.

Med kritor och pennor i högsta hugg gav de sig på de vita A3 pappren med entusiasm. Jag berättade kort vad jag sysslar med och att jag skall göra en matta för barn. Barnen berättade om sina mattor, om hur fina de var. En pojke sörjde över att det i hans rum inte fanns någon matta alls. Det fanns en liten flicka bland skaran, som hade ett alldeles särskilt intresse för inredning, hon visste minsann att jag var en designer.

För att inte begränsa barnen berättade jag inte så mycket. Jag berättade att mattan kan ha vilken form som helst och den kan ha alla möjliga mönster och figurer på sig. Jag uppmanade dem att fritt fram välja alla färger och gärna använda favoritfärgerna. Det framkom då att lila var populärt, ”Min tredje bästa färg är lila” sade en av de mer frågvisa pojkarna.

Småbarns skapande kan betraktas som liktydigt med kreativitet. Det vill säga det handlar om nytänkande, uppfinningsrikedom, konstruktivitet och idérikeedom. Kännetecknande för alla småbarns aktivitet är just kreativt nytänkande. (Granberg 2001, s.17-18)

Workshop med förskolebarnen
vid daghemmet Kastanjen
tidpunkt: måndag 14.3.2011 kl. 12.30

barn +
inredning

Färgvalen var det som intresserade mig mest innan workshoppen. För att kunna se hur barnen valt hade jag tagit med mig många olika färgers papper som jag uppmanade dem att använda i planeringen av mattan.

Både flickor och pojkar valde nyanser av blått. Även gröna, lila och röda toner utvaldes friskt. Runda former valdes framom kantiga, geometriska former framom föreställande figurer. I boken Småbarns bild- & formskapande sägs det att de flesta pedagogerna med erfarenhet av småbarn och färgskapande har upplevt att barn gör medvetna val av färgnyanser. Däremot sker deras val inte utifrån samma kriterier som vuxnas. Ett litet barn kan måla farfars svarta bil med röd färg för att barnets favoritfärg är röd och för att hon eller han har en god relation till farfar och tycker dessutom om att åka i hans bil. Småbarns målningar är inga avbildningar utan ger uttryck för känslor och upplevelser. Barnen väljer de färger som för dem är positiva och nyanser som förknippas med något bra. (Granberg 2001, s.58)

Formerna som barnen använde sig av i teckningarna var minst lika intressanta som färgvalen. Jag hade väntat mig mera föreställande ting än vad åstadkommits. Barnen tecknade snarare fält med färg än djur och växter. Färgvalen gav mig bra tips om vad de föredrar. Jag tog tillfället i akt och testade barnen med hjälp av mina egna skisser.

Bild 16. Teckning av en matta, gjord av ett förskolebarn under workshopen.

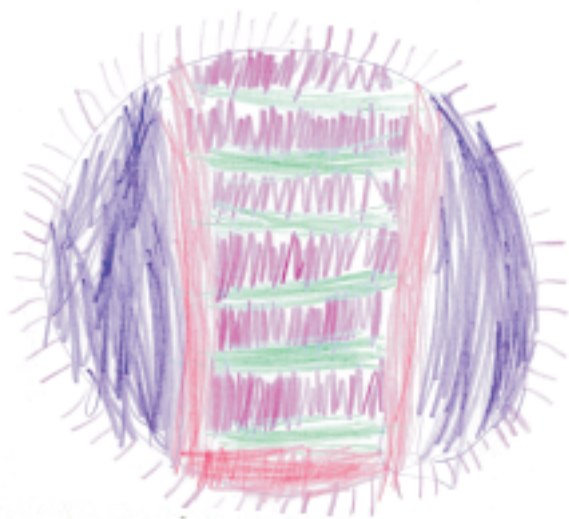
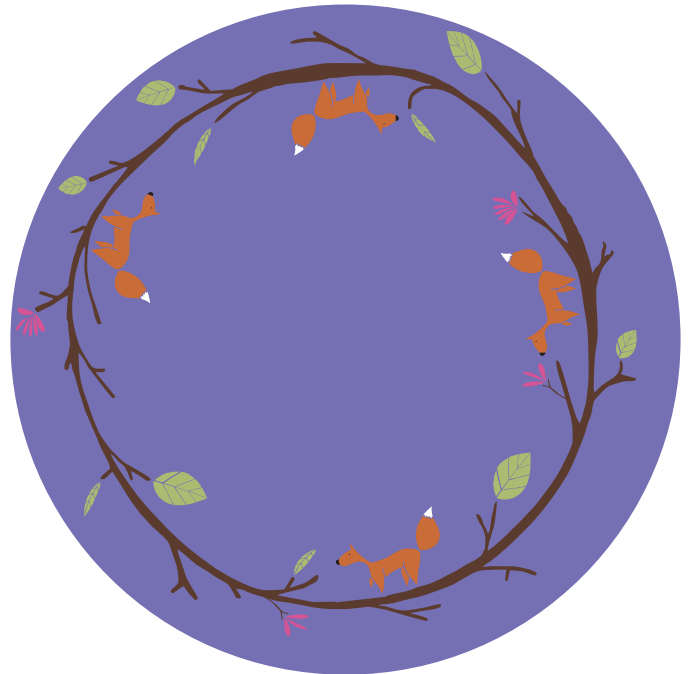
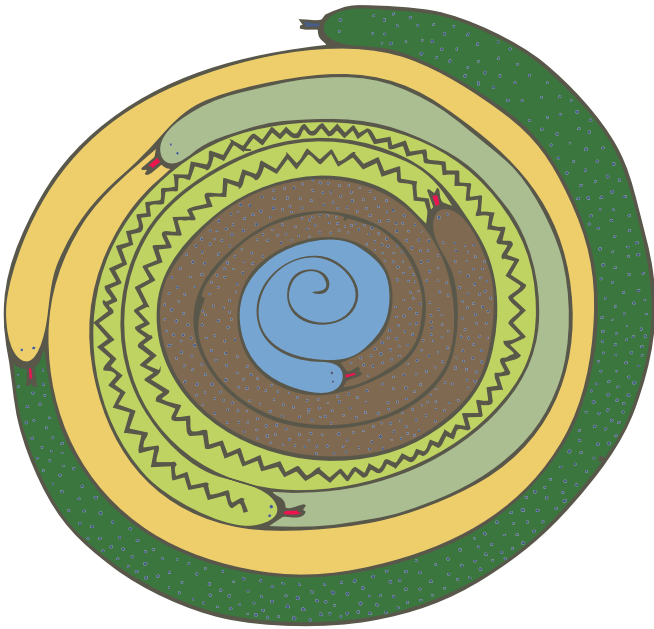
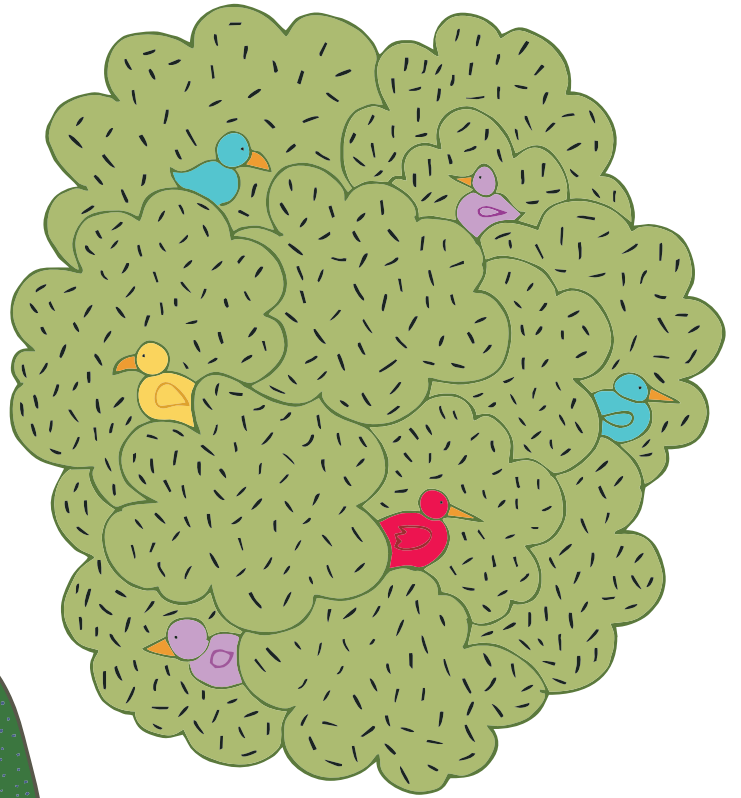

Bild 17. Kollage. Teckningar av barnen vid Kastanjen.

Det barnen noterade i mina skisser var att jag gjort en blå orm. De noterade däremot inte att ormen såg konstig ut på grund av sin ovanliga färg. Barnen tyckte om den blåa färgen och ormens form som var lik en ihopkrupen snigel.

Jag visade barnen runda mattor, ojämna former och rektangulära sådana. Barnen tyckte om de runda formerna. Rektangulära var även de bra, medans de ojämna eller vassa formerna föll bort. Mattan med pennor föll inte förskolebarnen i smaken. Barnen förhöll sig positivt till färgerna men fann formen konstig. Bland mina visade förslag utgjorde rävarna som sprang längs trädgrenarna på en rund matta med lila som bottenfärg favoriten.

Till ”Rävmattan” fick jag dessutom några förbättringsförslag. Bland annat skulle rävarna inte vara rävar utan ekorrar, för de passar mycket bättre i träd. Jag höll med dem och började efter workshoppen skissa flera mattor med ekorrar och mattor med runda former.

Barnens tecknade mattor var rektangelformade och runda. Mattorna hade många färger och mönstrades med ränder, bestod av kvadrater, trianglar och andra grafiska former. Efter att ha sett hurdana former barnen på Kastanjen använde sig av skissade jag upp nya förslag på icke föreställande figurer.

Barnen inspirerades av leksaker dom har. Speciellt pojkarna tog inspirationen av tuffa leksaker och lego som finns i vart och vartannat barnrum.

Inredningstextilierna jag planerar kommer att vara produkter för barn men även för föräldrar som köpare. Jag tror dock att när man designar med barn så gör man de bästa produkterna för barn, ett bra argument man kan använda sig av vid försäljning av produkterna.

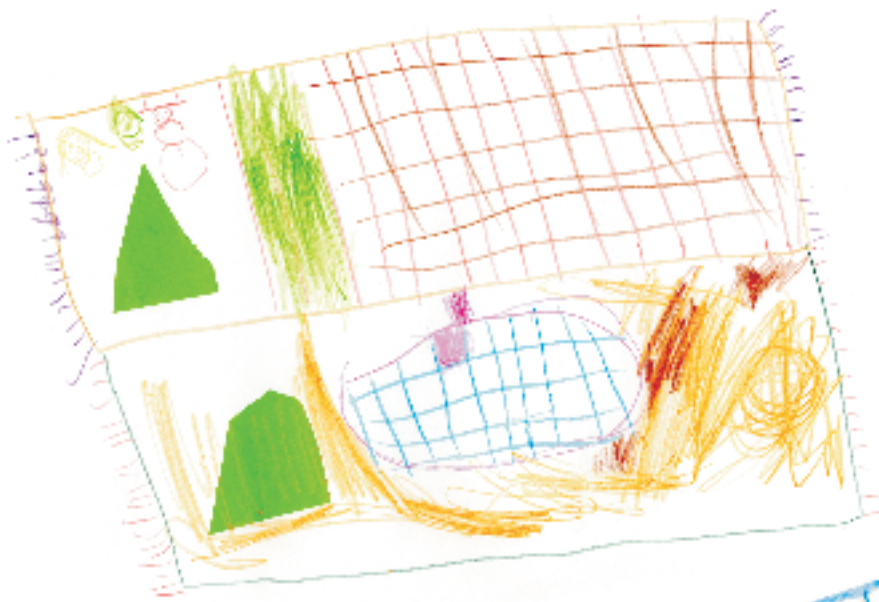

Bild 19. Kollage. Teckningar föreställande mattor gjorda av pojkar och flickor vid daghemmet.

4.3 Produkter på marknaden

Jag får mina idéer till hur mina produkter kunde passa i dagens barnrum genom att besöka mässor, se vad inredningstidskrifter och företag inom branschen producerar. Lasten1:s utbud har jag analyserat för att se hurdana produkter som skulle komplettera deras sortiment på bästa sätt.

4.3.1 Barninredning

Textiltrenderna inom barninredning i Skandinavien verkar just nu vara grafiskt med klara färger och lekfulla former. Jag har valt att se på företaget Little Red Stugas produkter. Jag tycker att de ganska väl visar vad som är trendigt inom barninredning just nu. Little Red Stuga var en av utställarna på Stockholms Möbelmässa 2011. Little Red Stuga är en lekfull design och arkitektstudio som kombinerar design och pedagogik för att skapa produkter och miljöer som stöder barns grundläggande behov av aktivitet och intryck. (Little Red Stuga. 2011)

Little Red Stugas produkter består av enkla former och har sparsamt med mönster. De har produkter som stimulerar barnen och lämnar utrymme för fantasin. I utvecklingen av sina produkter har Little Red Stuga använt sig av designmetoden Samskapande. På hemsidan skriver de att för att få kunskap så håller de workshops tillsammans med barn, vuxna och institutioner.

Bild 20. Sittsäcker för barn av Little Red Stuga. (Little Red Stuga, 2011)

trender

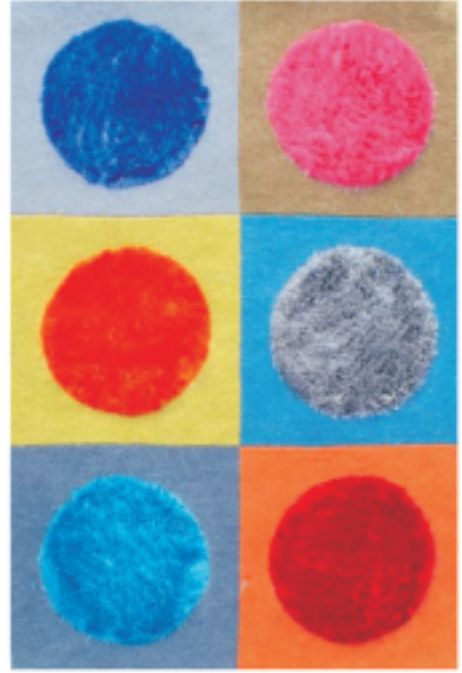

99 € - Kaksi väriä (keltaa ja
punaa) ja kolme väriä (keltaa,
punaa ja sinistä) - 149 €
Tähtimattoja 119 € - keltaa
ja punaista 129 € - keltaa,
punaista ja sinistä 139 €
ja 149 €
Kuvamattoja 159 € - keltaa ja
punaista 169 € - keltaa,
punaista ja sinistä
Kuvamattoja 179 € - keltaa,
punaista ja sinistä
189 € - keltaa,
punaista ja sinistä
199 € - keltaa,
punaista ja sinistä
209 € - keltaa,
punaista ja sinistä
219 € - keltaa,
punaista ja sinistä
229 € - keltaa,
punaista ja sinistä
239 € - keltaa,
punaista ja sinistä
249 € - keltaa,
punaista ja sinistä
259 € - keltaa,
punaista ja sinistä
269 € - keltaa,
punaista ja sinistä
279 € - keltaa,
punaista ja sinistä
289 € - keltaa,
punaista ja sinistä
299 € - keltaa,
punaista ja sinistä

Bild 21. Kollage av inspirerande trender.

Lasten 1

Bild 22. Kollage av Lasten 1 textilier.

4.3.2 Lasten 1

Lasten1 har en färgrann stil vars formspråk inte är likt det skandinaviska. För att tillverka de bästa produkterna till det här företaget har jag valt att kombinera den enkla skandinaviska stilen med det jag hittar i Lasten1 näthandel nämligen rikligt med färger.

Mattorna på Lasten1 hemsidan är alla tuftade. En tuftad matta passar bra i barnrummet där så gott som all lek sker på golvet. Tuftade mattor är täta men samtidigt mjuka. De ligger stadigt på golvet tack vare sin tyngd och botten som är halkfri.

Jag bad Valli om bilder av några produkter som de sålt mycket av, ur produkterna i serierna Maatila, Kirsikka, Trafik och Ocean för att få inspiration samtidigt som jag undviker att planera något som är likadant. Bilderna var tyvärr av dålig kvalitet, så endast de tydliga finns med på föregående uppslag där jag presenterar Lasten 1 nuvarande mattor och populära produkter.

För tillfället finns det 12 mattor och tre olika gardiner till försäljning på hemsidan.

Gardinerna i Lasten1:s populära kollektion är transparenta och 30cm breda eller så har de påsydda detaljer och är lika breda som en halv tygbredd ($150\text{cm}/2 = 75\text{cm}$). Jag konstaterade att gardinerna är väldigt dekorativa och tar väldigt mycket uppmärksamhet från rummets övriga inredning även mattan inräknad. Stilen är väldigt riklig och passar nog den tyska kundkretsen bättre. En mer skandinavisk stil krävs för de nya textilierna.

Vi diskuterade med Valli om vad som vore passande som material till panelgardinerna, om hurudan bredd och längd panelerna kunde ha. Efter den gemensamma diskussionen kom vi fram till att gardinerna kunde ha bredden 50cm, som är en passlig bredd för en gardin. Den skall vara dekorativ men inte täckande.

Längden på gardinerna var en annan fråga vi funderade kring. Vi utgick ifrån den normala takhöjden i Finland dvs. 240-250cm och bestämde gardinernas längd till 230cm.

4.4 Färg

Färgen har stor betydelse för barn som förknippar färg med känslor ävensom vuxna. Valli har under hela arbetet med att ta fram inredningstextilierna till hennes företag, påpekat hur viktigt det är att jag använder färg. Jag har i detta kapitel valt att se på vad som är trendigt inom färgvärlden, men framförallt hur färgen påverkar oss människor.

4.4.1 Trender

För att få en uppfattning om vad det råder för färgtrender inom inredningen just nu besökte jag i januari Heimtextil 2011 och Stockholms möbelmässa i februari. På mässan sprudlade det av färg och det var inte endast i inredningen för barn. Mässan hade många utställare som var modiga färganvändare.

Gult var enligt möbeltillverkaren Karl Andersson & söner, som jag talade med under mässan, en kraftig uppstickare. Karl Andersson & söner använde, precis som många andra på mässan, starka färger så som gult, rosa, turkos och grönt med vitt och svart som bas. Kanske är detta en reaktion efter lågkonjunkturen. Intrycket av mässan var nämligen att användandet av färg var mycket positivt och glatt.

Bild 23. Broschyr från möbeltillverkaren Karl Andersson&Söner. (Karl Andersson&Söner, 2011)

Pantone är företaget som har skapat standardspråket för exakt färgkommunikation mellan designers, tillverkare och kunder inom beklädnads- och inredningsbranschen, inom arkitektur, grafisk design och färgtillverkning. Med andra ord har de utvecklat ett system för hur man anger färger, så att det är möjligt att definiera en färg på bästa sätt. (Pantone. 2011)

Pantone förutspår årligen trender som kan vara designers och inköpare till hjälp när det kommer till att välja färg på produkter. Pantones nio paletter för det kommande året finns samlade på nästa sida.

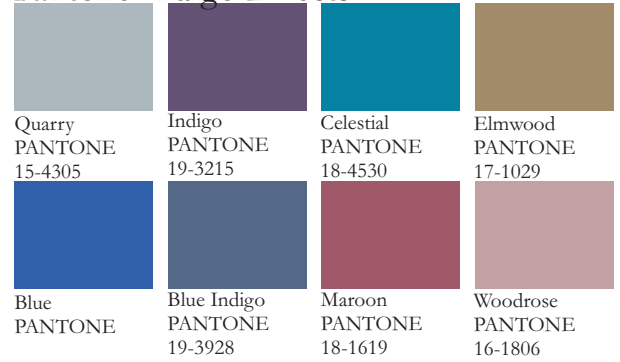
Jag har tagit Pantone till hjälp för att se vilka färger som kommer att vara i ropet år 2012. Valli var väldigt intresserad av att få se vad som är på kommande inom färgvärlden. Jag har tagit trender i beaktande i planeringen av textilierna, samtidigt som jag velat hålla färgpsykologins lära som den egentliga grunden i mina färgval. Jag vill nämligen inte att de nuvarande eller närmast kommande trenderna skall styra utformningen alltför mycket på en produkt jag hoppas skall finnas på marknaden ett bra tag.

Det har blivit allt mer utsuddat var gränsen för flickigt och pojktigt går. Kanske är det en reaktion av att vilja ha det jämställt mellan könen. Målet med planering av textilierna har varit att använda färg så att produkterna passar båda könen.

Pantone Nonchalance

Pantone Indigo Effects

Pantone Subtleties

Pantone Reflections

Pantone Resilience

Pantone Back to Fuschia

Pantone Transcending Time

Pantone Nouveau

4.4.2 Känslor

Det är intressant att se hur färgen påverkar oss, hur den kan framkalla känslor utan att vi ens tänker på att det var färgen som framkallade det som just händer i vår kropp. Jag vill formge något som gör gott för människan, så att också barn trivs med sin inredning.

Vi människor har lärt oss att utnyttja färgernas egenskaper. Det mänskliga ögat ser lättast och snabbast den gula färgen. Följande färger vi ser blir den vita, röda, gröna och blåa just i denna ordning. Gult ses bra även i dunkelt ljus och därför används färgen på varningsskyltar. Orange fångar även vår blick. Den är besläktad med gult, och används på t.ex. maskiners stoppknappar. Rött borde däremot inte användas på stoppskyltar eftersom en färgblind inte kan se den. Blå uppfattas klart även i dålig belysning, men ses inte först om gult finns i närheten. (Andersson Feisner. 2006. s 130)

Den första färgen som fångar bebisars uppmärksamhet är den röda. Det är även den färgen vi ser först när vi vaknar. Nyfödda barn föredrar blått och rött.

Formgivaren kan utnyttja färgernas inverkan på psyket för att göra sin produkt lockande genom att nå betraktarens känslor med färgen. Barn i synnerhet ser färg före form vilket jag kan ta lärdom av när jag designar textilier. Det kan vara en god idé att inte designa i den ordningen som ofta görs – först form och sedan färgsättning.

Bild 25. Tuftad matta av Jukka Rintala för VM-Carpet. (Plaza Otava media, 2010)

Designers och arkitekter använder ofta färg för att påverka människor. Se bara på hur snabbmatskedjor har orange i sin logo för att färgen framkallar upphetsning. Blå används sällan i restauranger eftersom färgen är lugnande och då skulle kunderna stanna allt för länge.

Sjukhusavdelningar för barn har till skillnad från resten av sjukhuset inte en grön lugnande färg eller mjuka naturliga nyanser utan starka färger som rosa. Rosa är en färg som både lugnar och ger energi. Färgen gör sig bra i fångelser eftersom den piggar upp de som jobbar samtidigt som den lugnar fångarna. Rosa sägs även vara främjande för kreativiteten. Färgen är besläktat med rött som har bevisats ha effekt på hur alerta vi är. (Andersson Feisner. 2006. s.132)

Alla barn tycker om färg, men med tiden så börjar användningen av färg minska. Hos kreativa personer är färganvändningen riklig livet ut. IQ-test har gjorts på människor som befunnit sig i rum med färger och rum med svart eller vit färg. Testresultaten blev högre i de färggranna rummen. Det krävs naturligtvis att man använder färger i kombination med andra för att resultatet inte skall bli oroande eller oangenämt. Ett helt orange rum som väntas ge energi kan om färgen överdoserats orsaka stress hos den som vistas där. (Andersson Feisner. 2006. s 132)

Färgernas styrka borde alltid beaktas av en formgivare när det handlar om att skapa produkter för en viss åldersgrupp. I mitt fall formger jag produkter för barn. Barnen har bra syn och uppfattar små skiftningar, som i t.ex. konsten att avgöra om färgen är mörkblå eller svart.

Ju äldre en människa blir så blir också ögats linser gulare och mörkare samtidigt som pupillen krymper. Då försämras seendet på så sätt att man förlorar sin intensitet och svaga färgnyanser är svåra att urskilja. (Andersson Feisner. 2006. s 133)

Starka färger kan paras ihop med naturens färger. Vi upplever alla naturen som naturlig. Här finns lugna baser i det gröna gräset, blå himmel och de bruna grusvägar. Färgklickarna utgörs av blommor, fjärilar och fåglar. Vi vet att det är behagligare för ögonen att en längre stund kunna betrakta en naturlig äng än ett anlagt rypsfält. En formgivares uppgift är till stor del att använda färg där det behövs, som det behövs. (Andersson Feisner. 2006. s.133)

Bild 26. Färghjul. Två motsatsfärger tillsammans ger ett livfullt intryck. (Söderholm, 2011)

4.5 Genomgång

Vid varje genomgång har jag och uppdragsgivaren Satu Valli diskuterat och funderat kring vad barn vill ha. Funderat över vad barn behöver och vad som gör sig bra i barnrum. Vi har enda sedan starten varit eniga om i vilken riktning jag skall gå när jag skissar. Jag har satsat mest på mattans utformning eftersom det enligt Valli varit högsta prioritet. I det här kapitlet presenterar jag allt det som min uppdragsgivare fått se, skisser som vid möten lett fram till en mängd olika förslag.

4.5.1 Första

Vid den första genomgången så lade vi upp ramarna för arbetet, vad Valli önskade att jag skulle planera och i vilken stil. Vi pratade om de befintliga produkterna på internetsidan www.lasten1.com och Valli visade mig varifrån deras produkter kommer.

Lasten1:s textila produkter kommer från företag i Tyskland och Frankrike. Vi tog en titt på dessa företags utbud och plockade därifrån ut de bästa mattorna och gardinerna. Min uppdragsgivare tipsade mig om andra företag vars produkter kunde vara inspirerande. Hon hade en klar vision om hur textilierna kunde se ut.

Kollaget på nästa uppslag visar de produkter som Valli uppmanade mig att ta min inspiration av. Textilierna är glada, har massor av färg och roliga figurer. Det franska märket Dessine – moi une Maison som Lasten 1 har mattor av, tyska Haba och engelska Designers Guild står för mattorna i stilkollaget.

Bild 27. Tuftad matta av Designers Guild. (Designers Guild, 2011)

inspiration

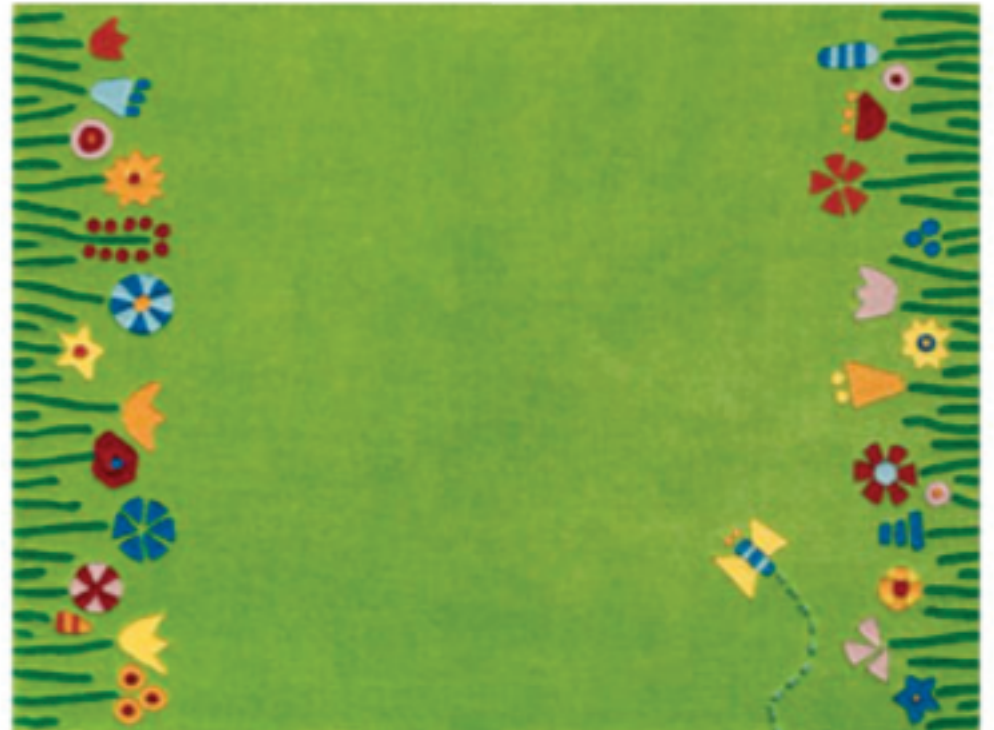
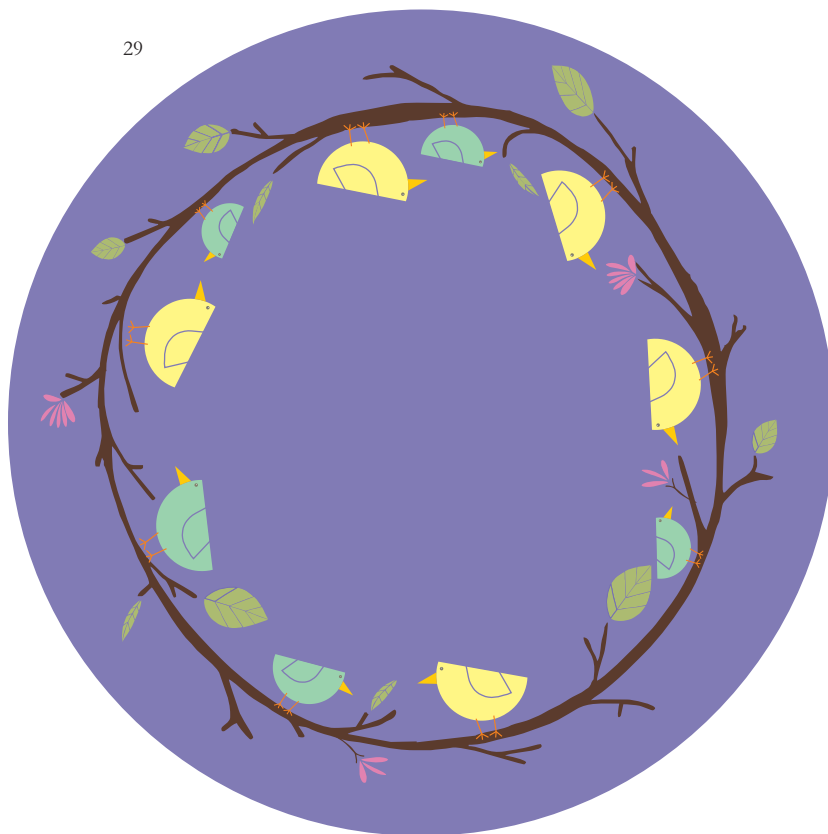

Bild 28. Kollage av inspirerande barntextilier.

4.5.2 Andra

Jag hade några veckor på mig efter första mötet med Satu Valli att planera förslag på matta och gardiner. Jag ritade under den här tiden allt jag bara kunde komma på. Jag gjorde mindmaps över mina idéer, tecknade allt från björnar till helikoptrar. En del av förslagen visade jag för barnen under workshoppen och fick idéer om hur jag kunde förbättra mina förslag. I det här skedet ville jag koncentrera mig på mattan som är huvudprodukten. Jag ville göra endast några förslag på hur jag skulle kunna ha mönsterplaceringen på gardinerna.

I diskussioner med Valli har hon uttryckt sina önskemål om att produkterna som jag planerar bör passa både pojkar och flickor, unisex. Detta har jag hela tiden haft i tankarna när jag jobbat med färgförslagen.

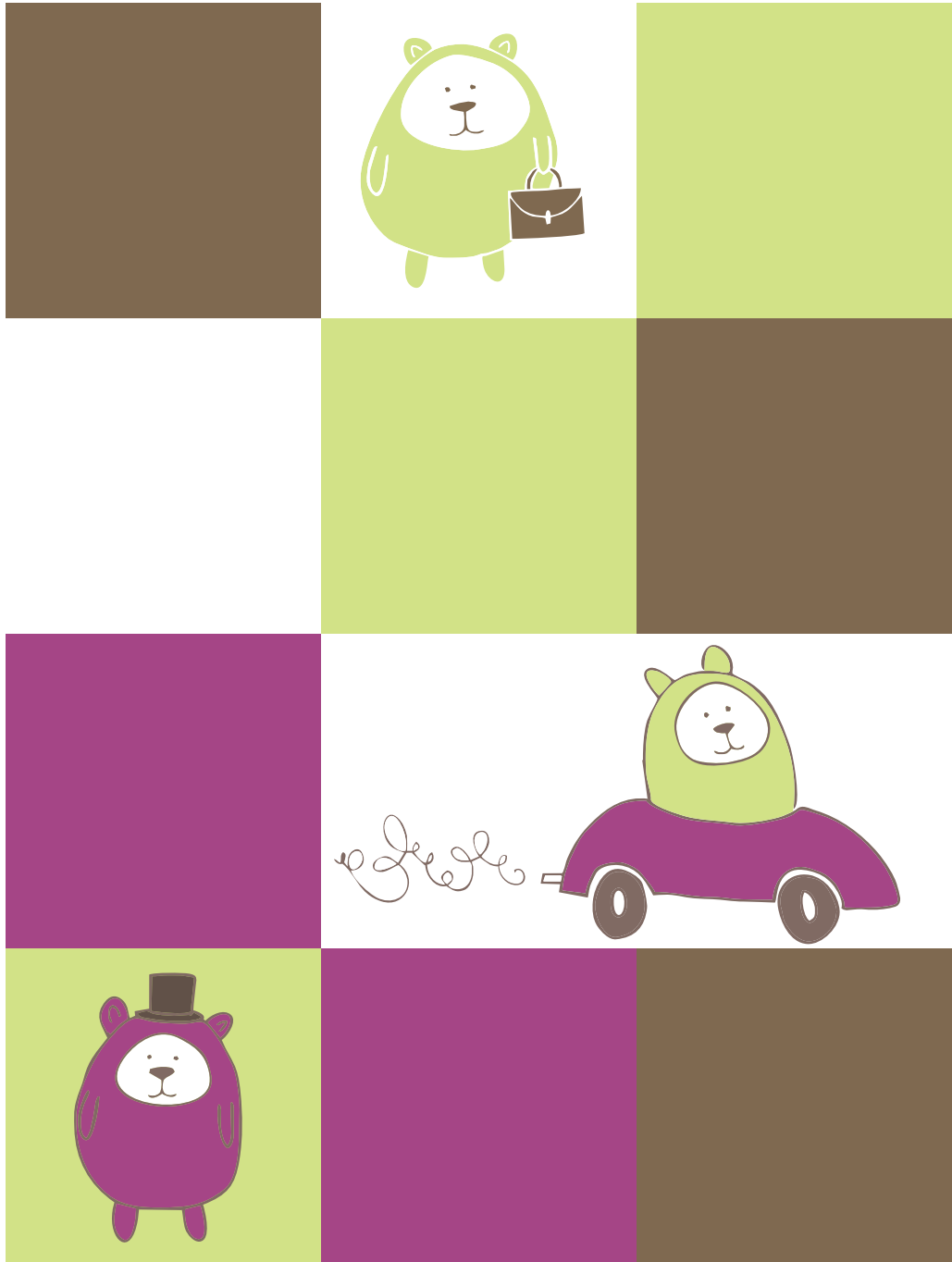
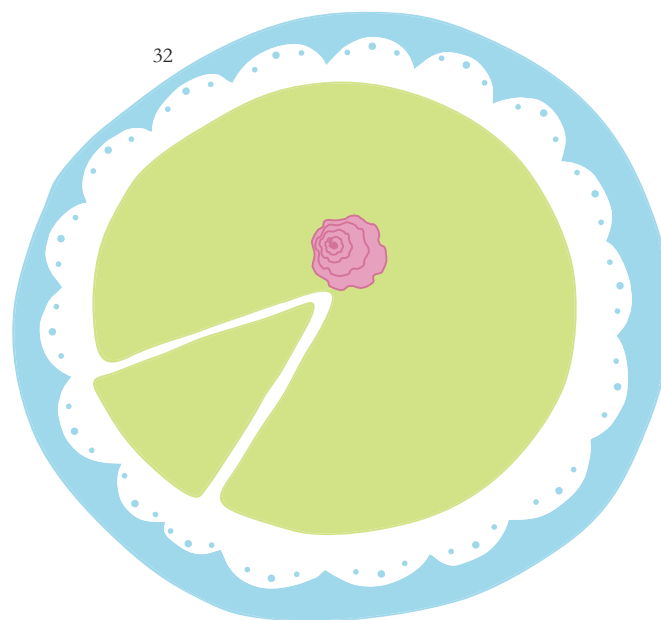
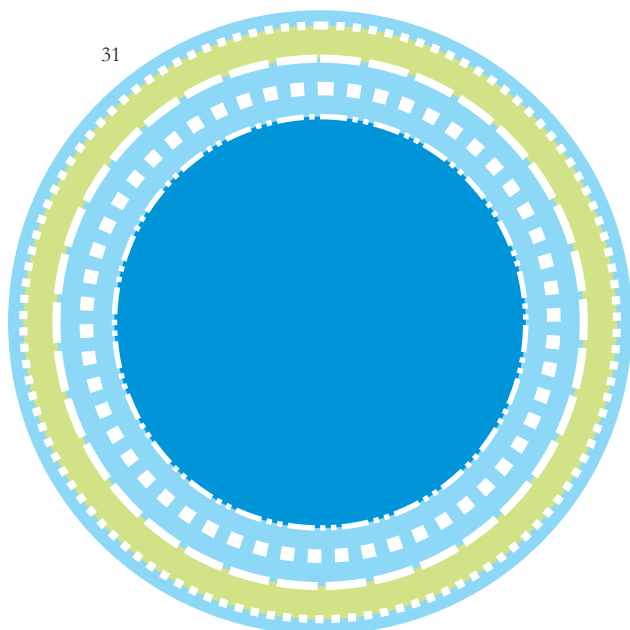

Bild 29-30. Skisser av en rund och en rektangulär matta.

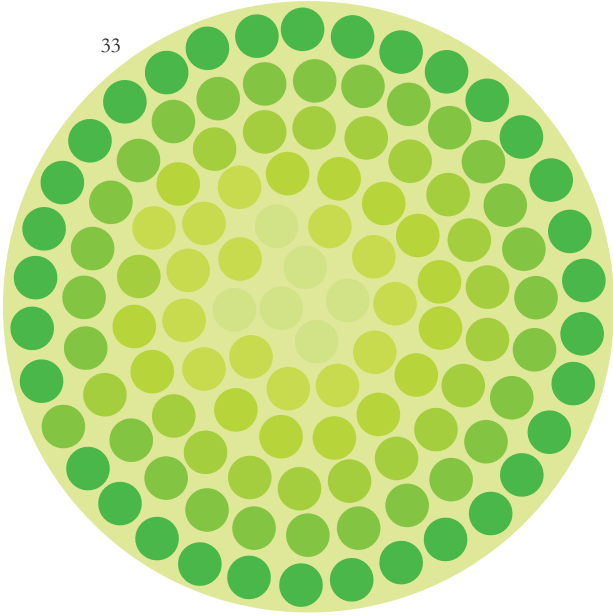

Jag presenterade 17 stycken förslag på mattor och 3 stycken olika förslag för panelgardiner. Bland dom fanns versioner av det jag visat för barnen vid daghemmet Kastanjen.

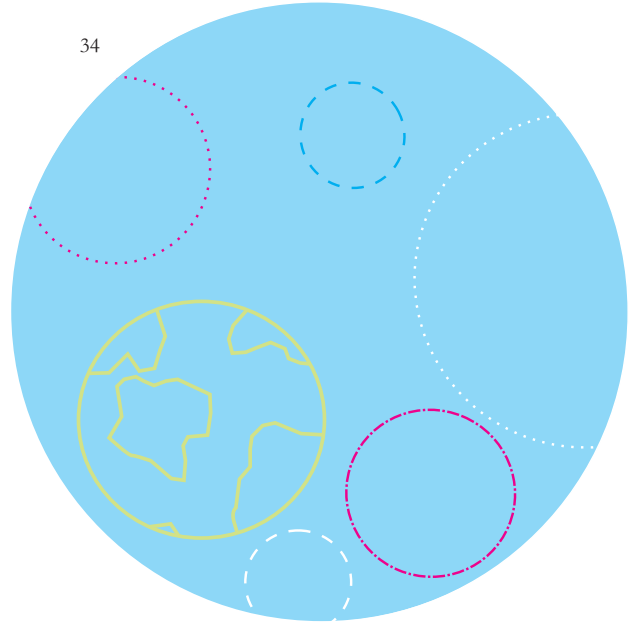
Efter det ville jag att Valli skulle gallra bort de förslag hon inte tyckte om. Gardinerna hörde ihop med de mattor som gallrades bort (nr 40, 41 och 42.) Gemensamt för alla skisser i detta skede var att jag struntade i att rita enligt någon viss skala. Ännu hade vi inte diskuterat textiliernas storlek. Det gällde att producera idéer att spinna vidare på.

I hela planeringsprocessen har jag tagit i beaktande vad förskolebarnen vid Kastanjen tyckte om skisserna jag visat dem. Valli har fått stå för de vuxnas åsikter. Hon har själv barn och kan se mattorna och gardinerna från en förälders perspektiv. Valli har under den kontakt vi haft varit en förespråkare av färg. Hon vill att barn skall få ha färg i sina rum, eftersom det är stimulerande för deras sinnen och fantasi. Jag har använt mig av mycket färg och de förslag som antingen haft för få färger eller för svaga färger har heller inte fallit Valli i smaken.

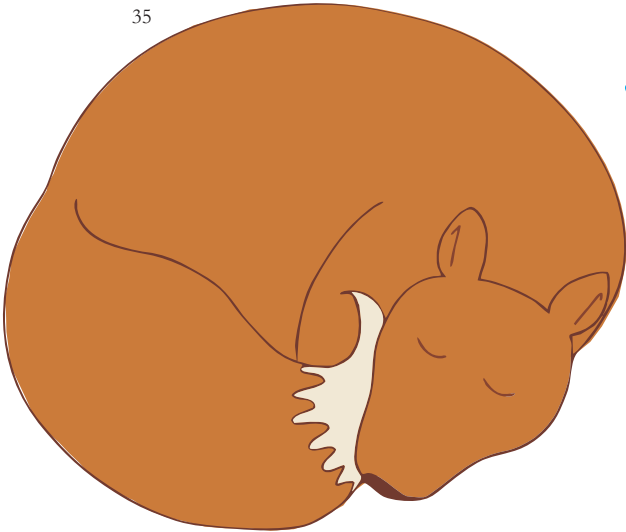
33

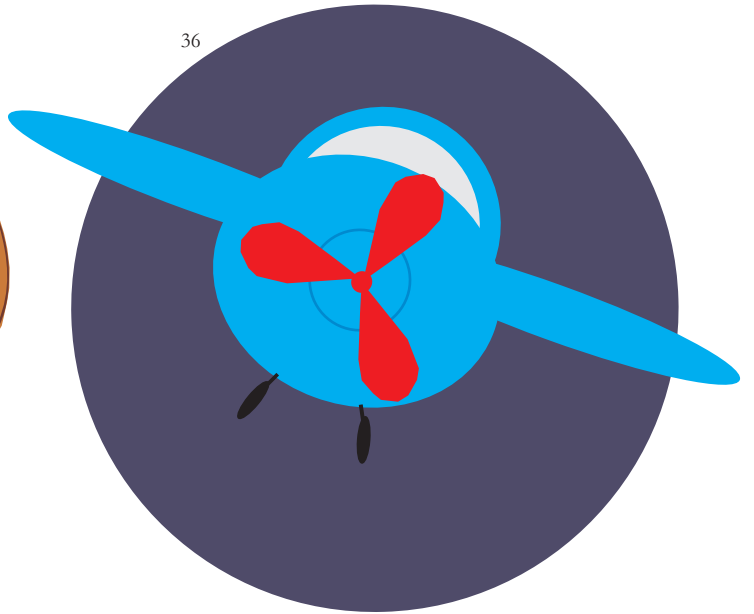
34

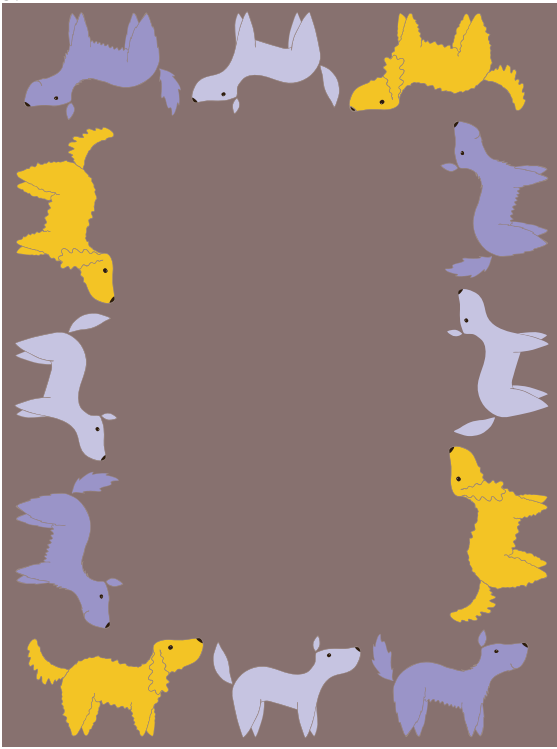
35

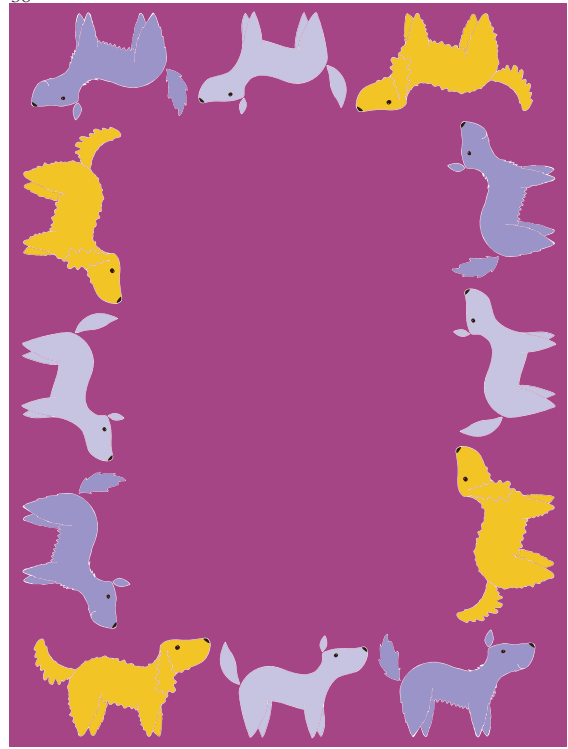
36

37

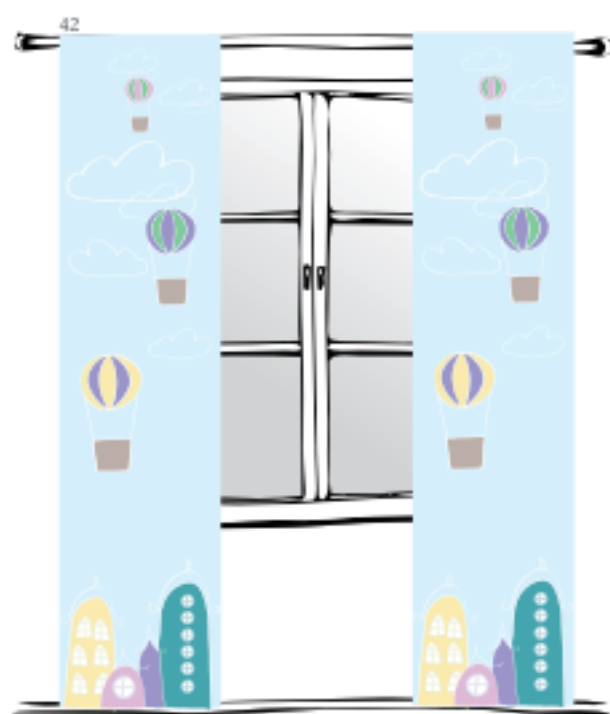
38

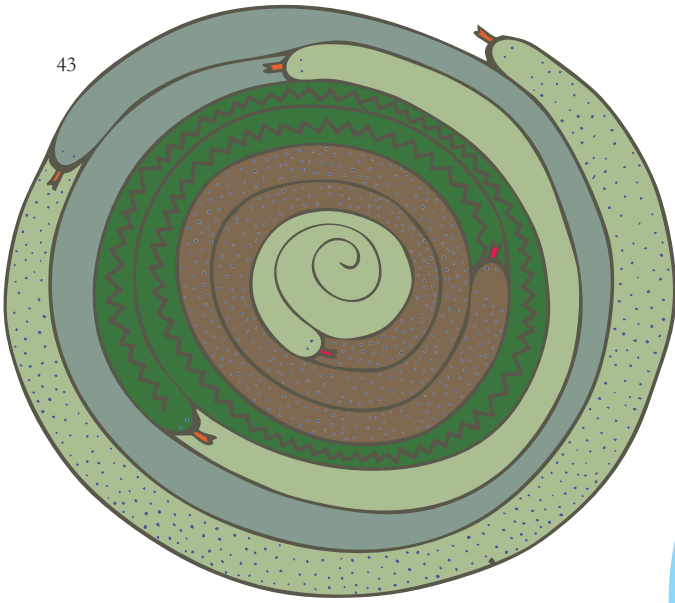
39

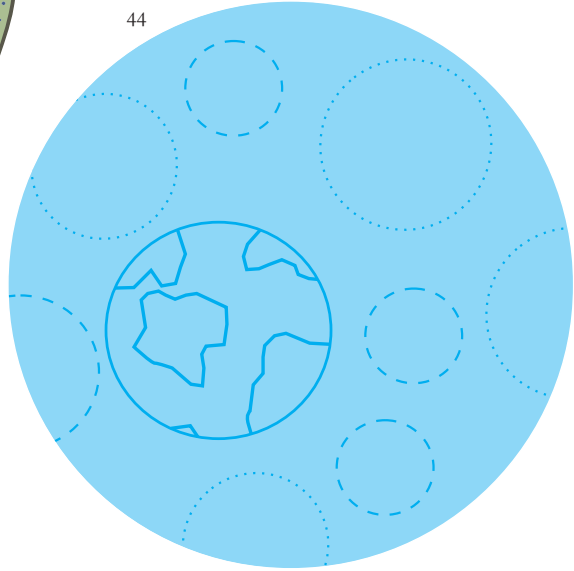
77

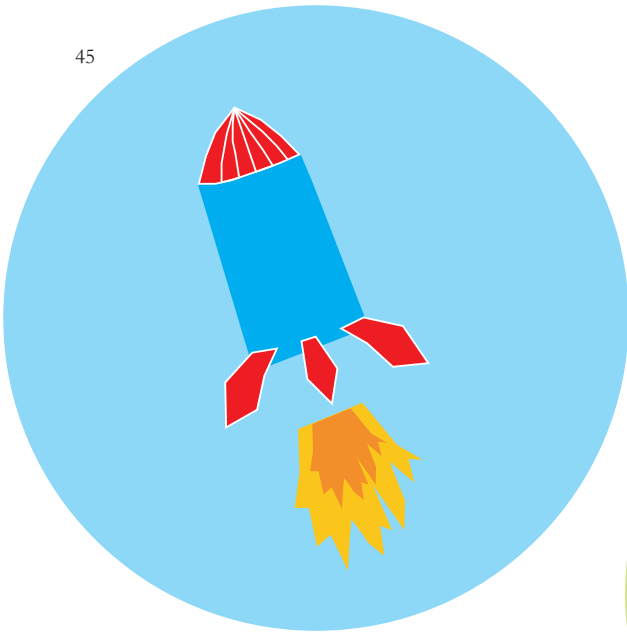
43

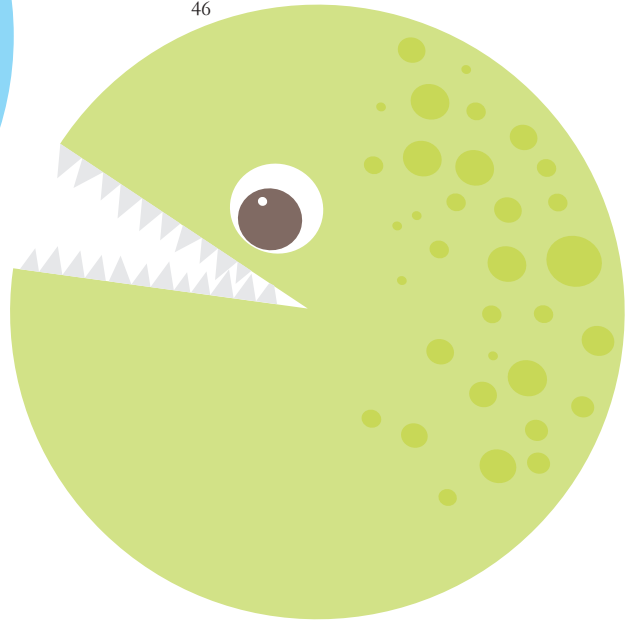
44

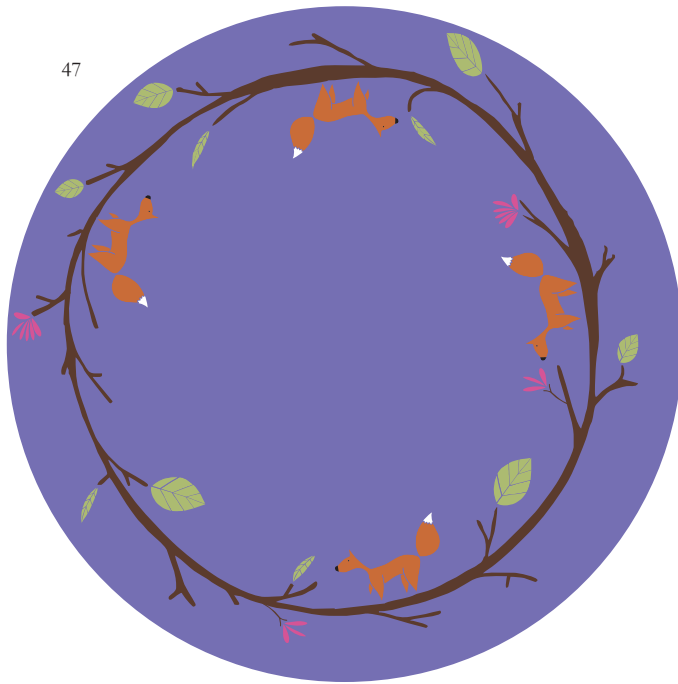
45

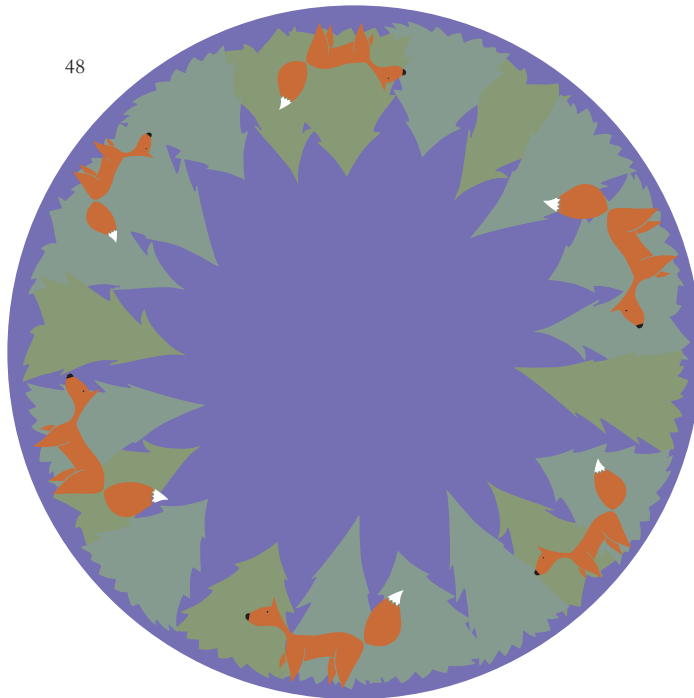
46

47

48

4.5.3 Tredje

Till den tredje omgången hade jag utvecklat nya förslag av de skisser som hade valts ut till det första mötet. Jag hade fått massor av förbättringsförslag som jag använt mig av och försökt komma på nya färgsättningar, former på textilierna eller placering av mönstren.

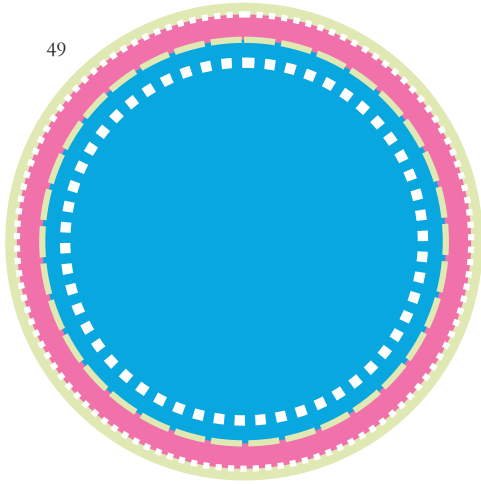
Jag fick uppmana min uppdragsgivare att vara kritisk och inte så blygsam när vi gallrade bort alternativ i två omgångar under det här mötet.

Förslagen blev bortvalda av olika orsaker:

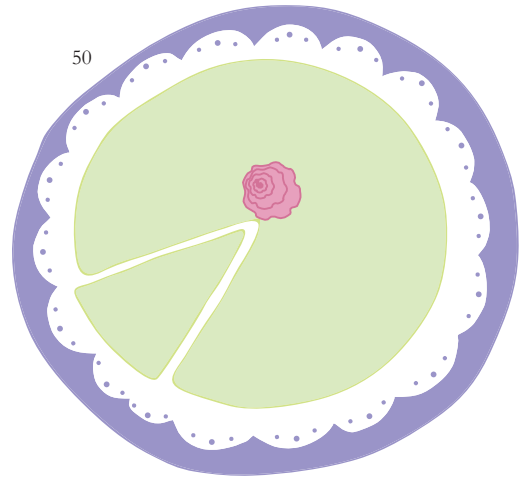
- Färgmässigt passande för endast flickor/ endast pojkar. (nr 49, 51, 55, 57)
- Opassande form, risk att snubbla (nr 51, 54)
- För få färger (nr 52)
- Tråkig (nr 53, 56, 58 - 62)

De bortvalda förslagen kan ses på detta uppslag och följande.

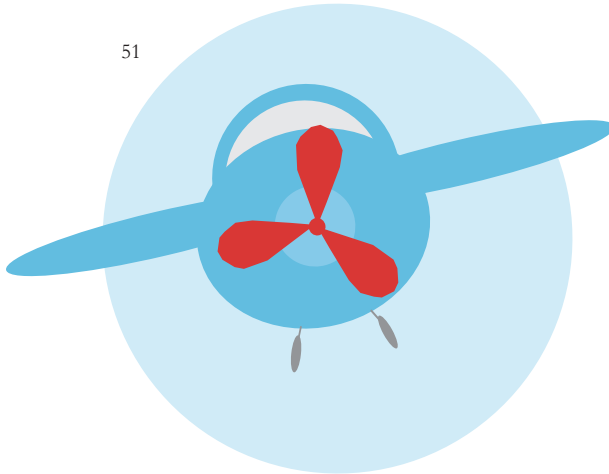
49

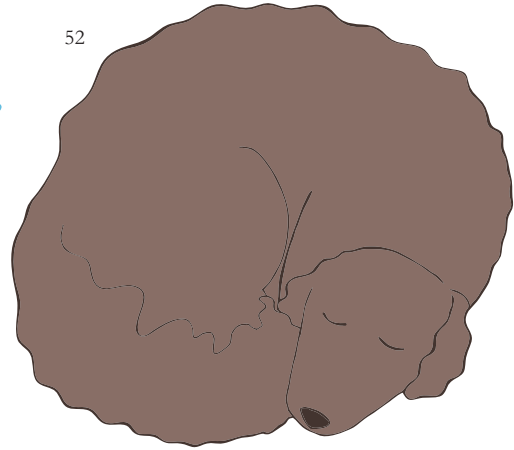
50

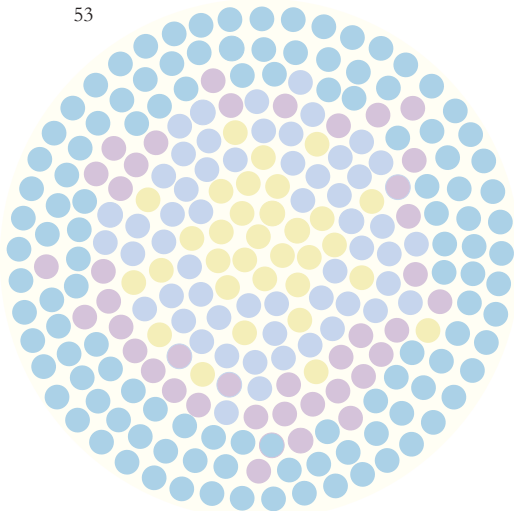
51

52

53

54

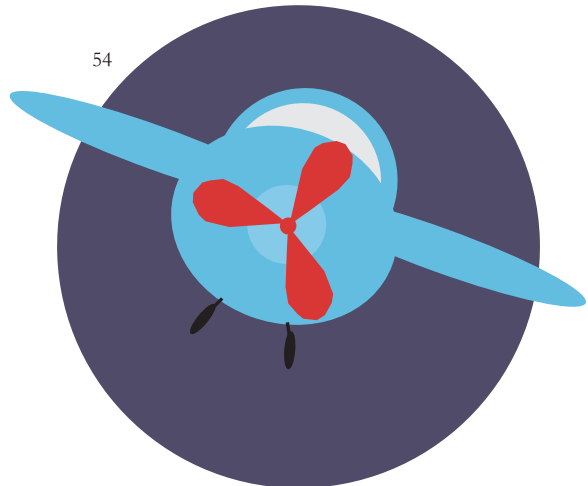

Bild 49-54. Förslag som valdes bort.

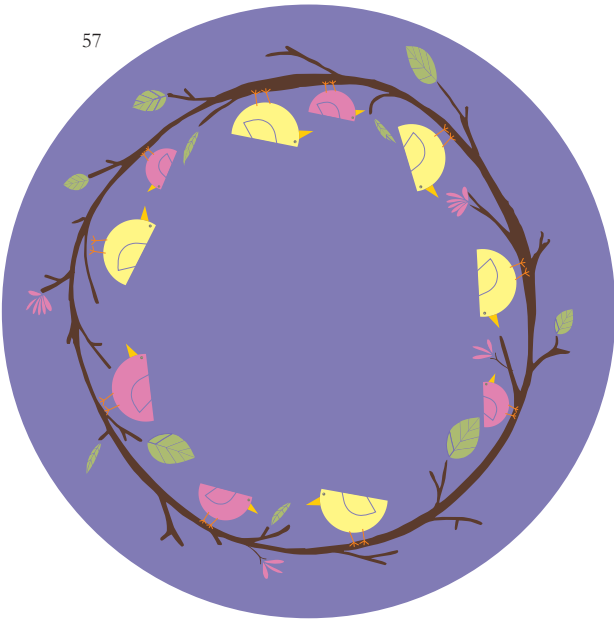
55

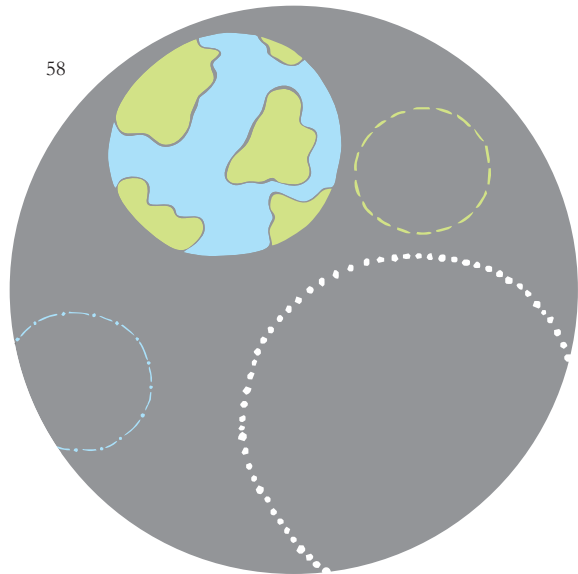
56

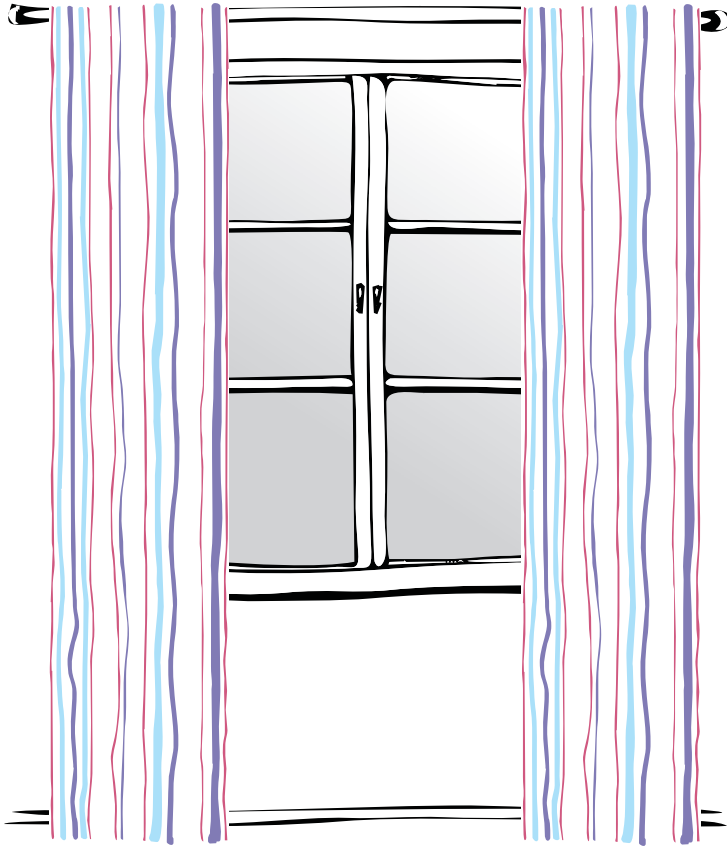
57

58

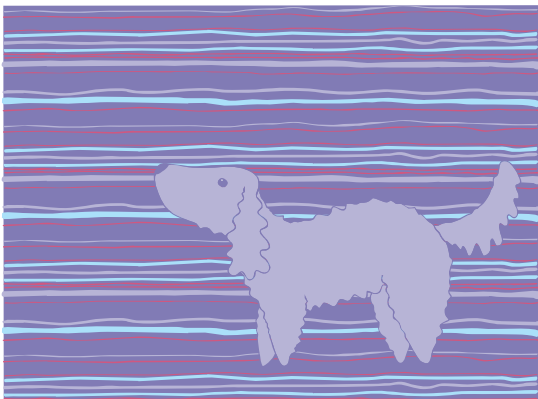
59

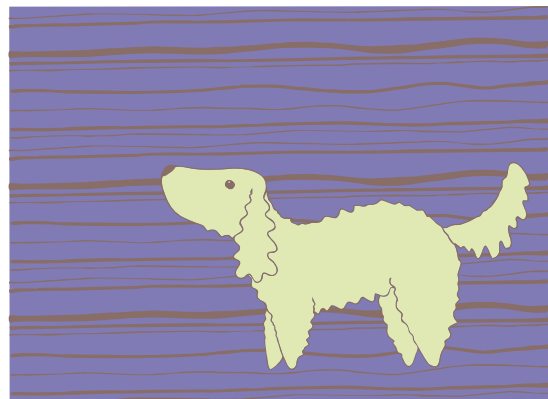
60

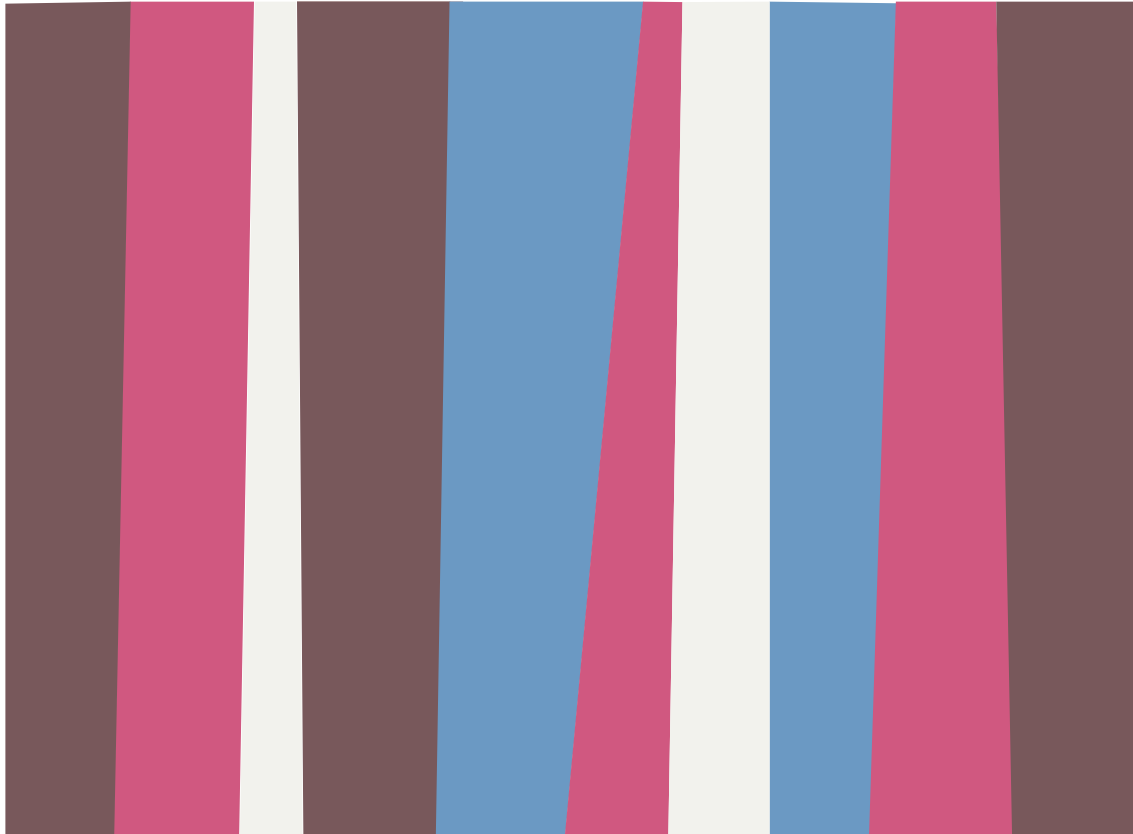

61

62

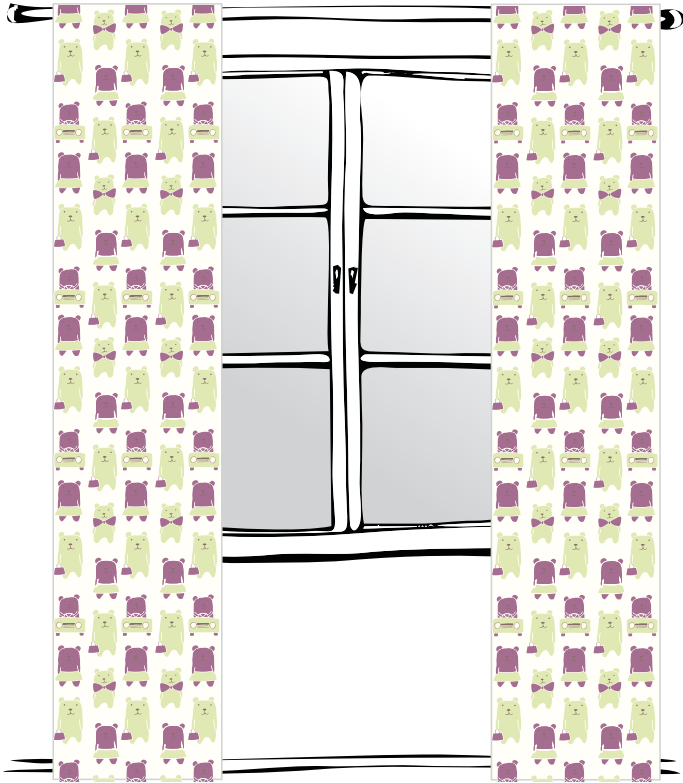

Det fanns flera förslag med potential men i den slutliga gallringen ville jag bara ha två förslag att jobba vidare med. Vi valde förslagen på så sätt att båda kollektionerna är unisex men de har helt olika utseenden.

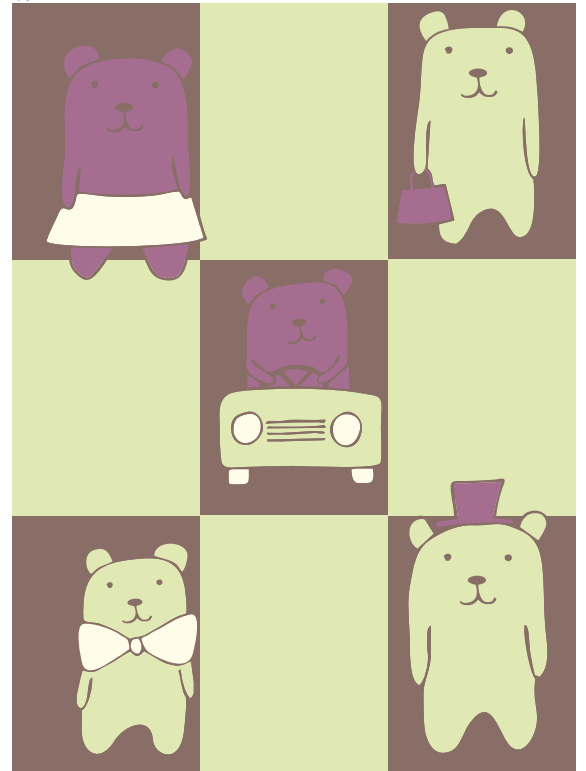
Kollektionen Nalle är tänkt för småbarn, 0-6år och har lekfulla färger och söta figurer (nr 64 - 67).

Kollektionen Ränder passar alla barn, kan även placeras utanför barnrummet, och har ett enkelt och lugnt formspråk där färgerna får tala (nr 63).

64

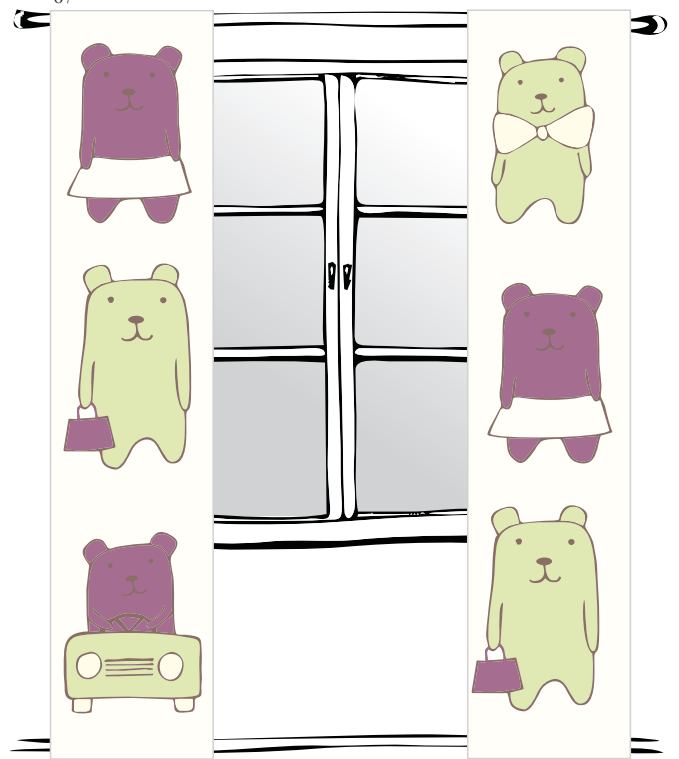
65

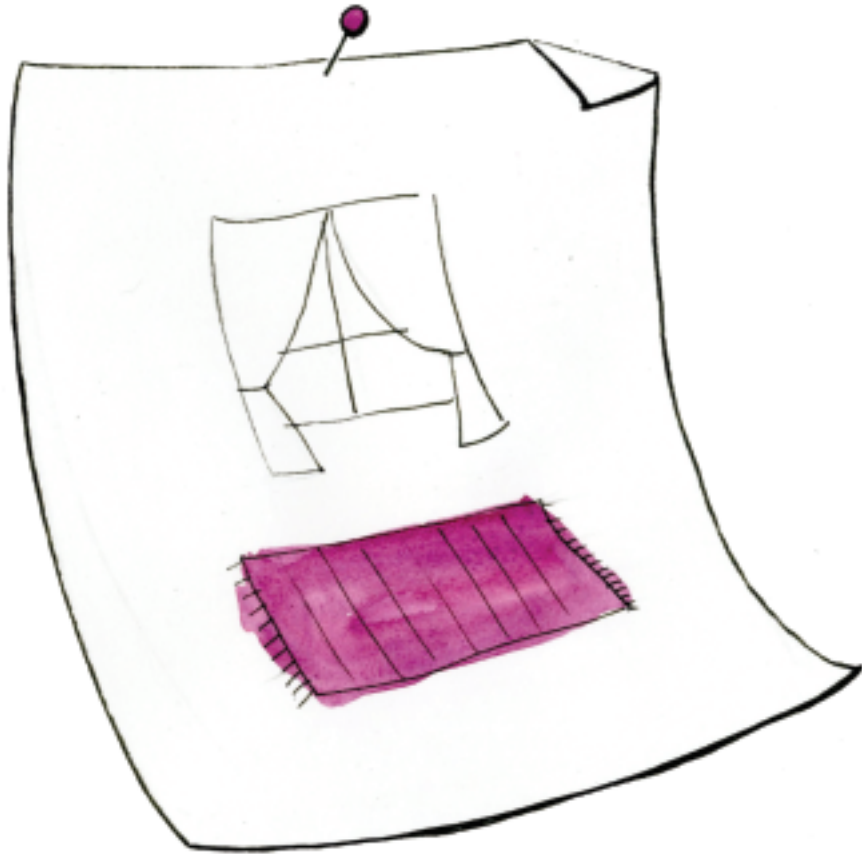

66

67

5. Resultat

Resultatet blev till skillnad från den ursprungliga planen, två textilkollektioner och inte en som det var tänkt. Jag kan som slutresultat presentera två välfungerande helheter med inredningstextilier som lämpar sig för pojkar och flickor, småbarn och barn i skolåldern.

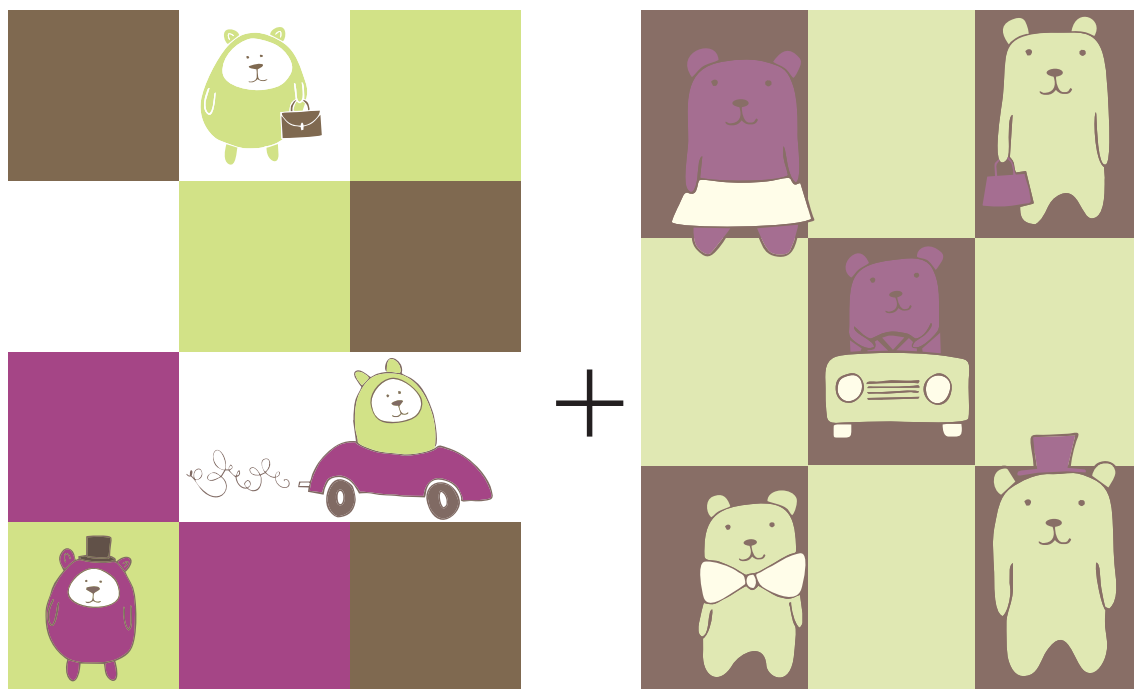
5.1 Nalle

Idén till Nalle-mattan har funnits med sedan den andra genomgången och under tiden har den utvecklats och jag har hunnit göra helt nya förslag på mönstret. Valli uppmanade mig att gå tillbaka till det ursprungliga mönstret som hade rundare och snällare former och klarare färger.

Mattans färgkombination gör den till ett unisex mönster. Vallis dotter som är i lågstadieåldern har fungerat som en testperson i designprocessen och har bland annat tillfrågats nalle-mattan är pojkig eller flickig. Hennes svar var att den passar både pojkar och flickor eftersom nallarna har både handväskor och bilar.

Färgsättningen till nalle-mattan uppkom efter att jag hållit workshopen vid Kastanjen. Dagsbarnen tyckte mycket om färgen lila, det är en färg för både pojkar och flickor. Gulgrön är en komplementfärg till lila, det här gör att färgerna blir starka och klara när de kombineras. De klara färgerna är krävande, för att göra helheten lugnare valde jag att tillsätta brunt som är hämtad direkt från naturens färgskala.

Den vita färgen på mattförslagen är en naturlig ullfärg som kan variera beroende på från vilket sorts får den kommer. Vitt är en känslig färg på mattor, vid första skissen av mattan så använde jag färgen på stora ytor vilket skulle ha medfört att mattan varit känslig för nedsmutsning. Till den slutgiltiga mattan valde jag att använda den vita färgen i rutorna med mönster, färgen fräschar då upp mönstret utan att bli ett problem i användningen.

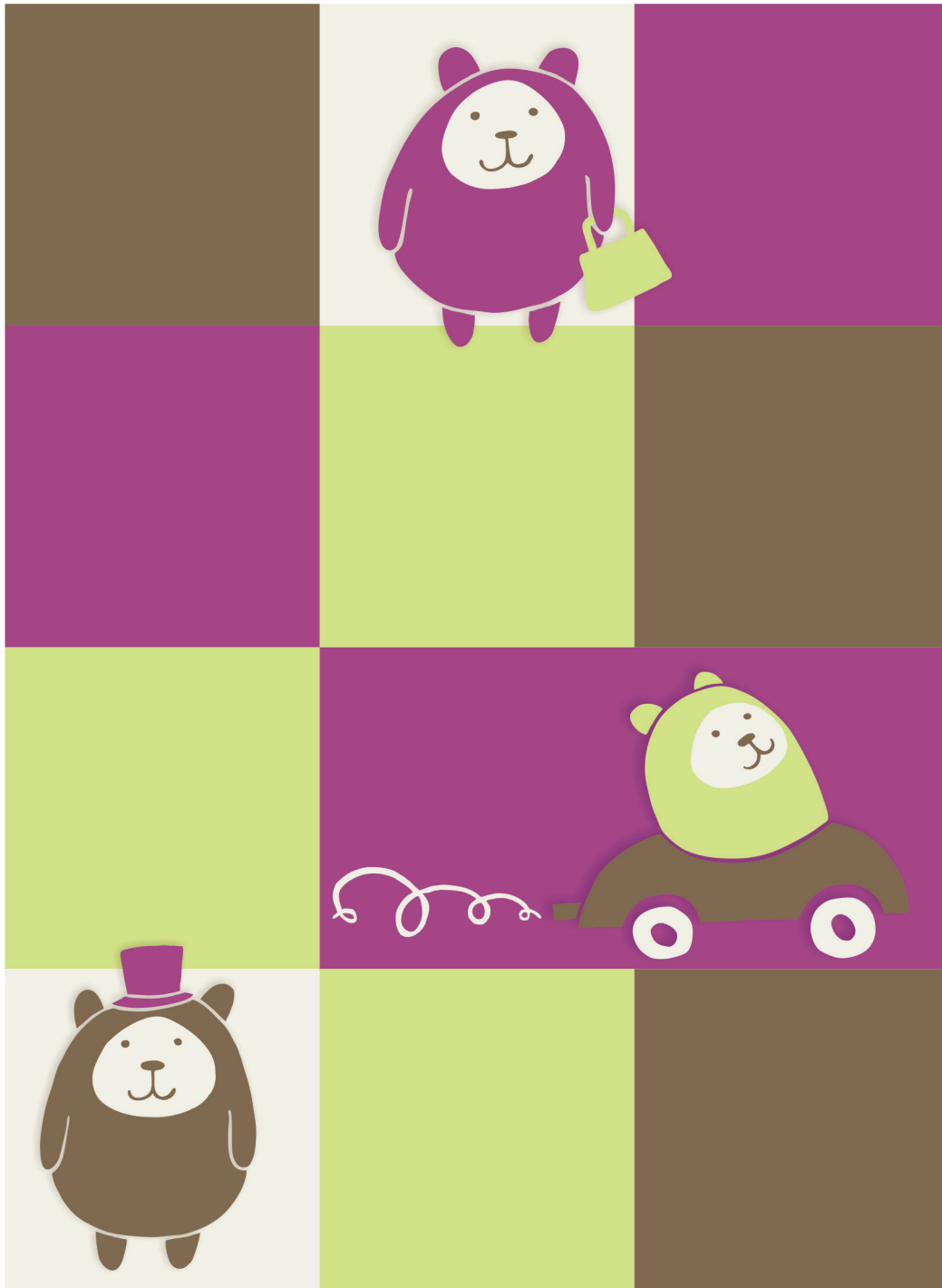

Gardinerna till Nalle kollektionen är rikligt mönstrade men har en lugnande vit bas. Hade mönstret varit ämnat för gardiner med bredden 150cm så hade det lätt blivit en överdos av nallebjörnar. Panelgardinen är smal, 50cm, nallarna förekommer där i passlig mängd.

Gardinerna har en rapport med höjdmåttet 64cm som är ett standardmått när det gäller tygtryck. Digitaltryck kräver inte någon viss rapportstorlek, men det gör rotationstryck. Mönstret på grund av standardmålet tryckas med båda teknikerna. Tryckmönstret består av endast tre färger, få färger är att föredra när man använder rotationstryck eftersom varje färg måste tryckas skilt för sig.

För att komplettera den rikligt mönstrade nallegardinen så planerade jag enfärgade gardiner som kan kombineras med dem. De enfärgade gardinernas färg är identisk med mattans lila färg som även kan ses i den andra textilkollektionen vid namn Ränder.

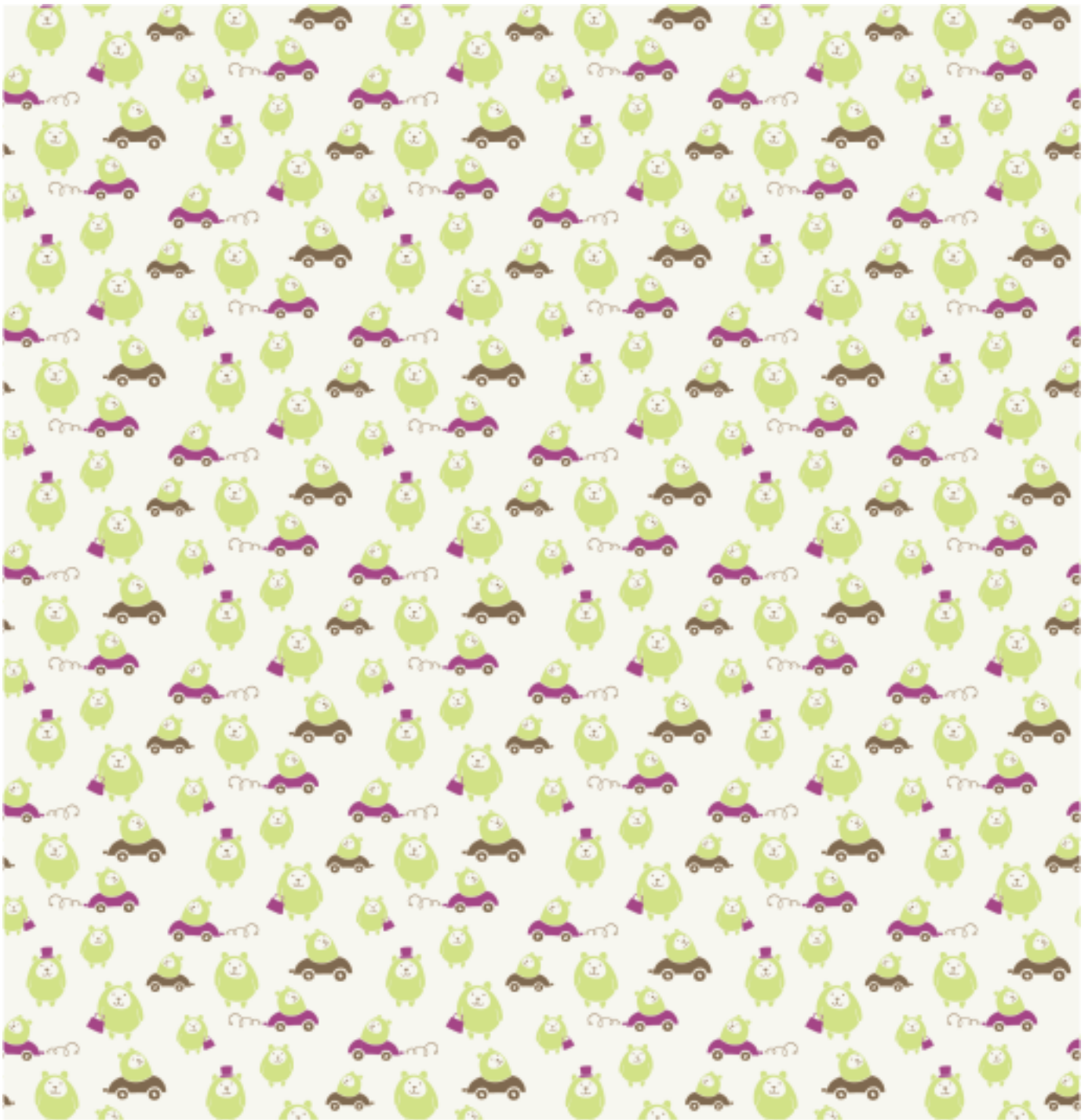
Nalle matta:

skala 1:8

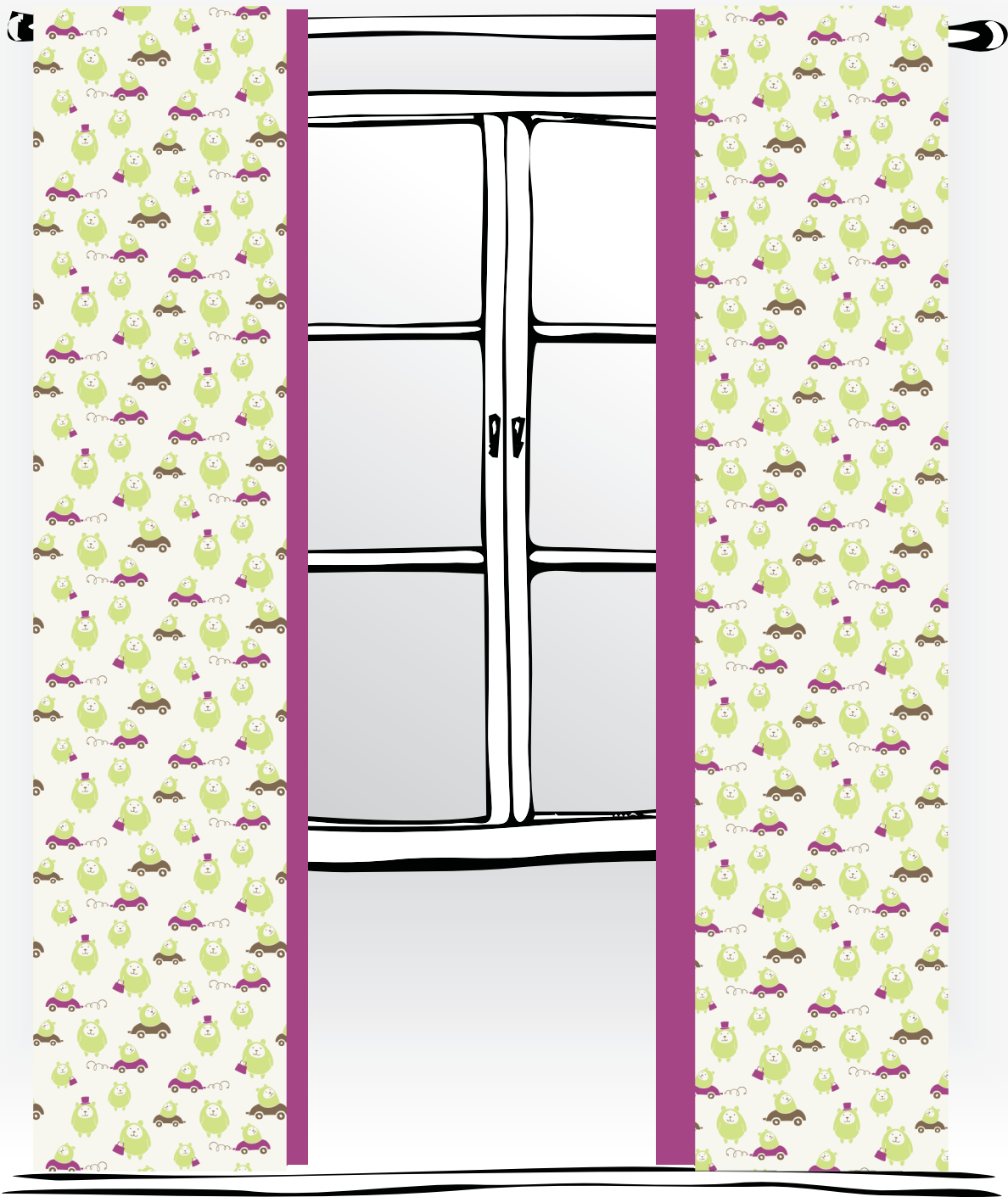
mattans storlek: 110 x 150 cm

Nalle tyg till gardinerna (metervara):

skala 1:8

Nalle panelgardiner:

gardinernas storlek: 50 x 230 cm

Lila gardiner ur kollektionen Ränder

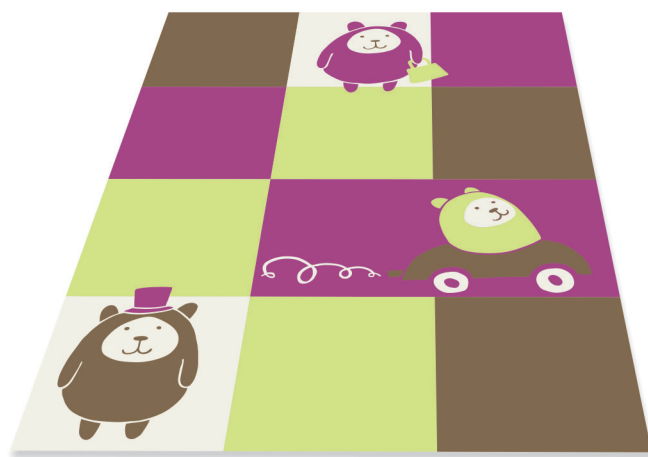
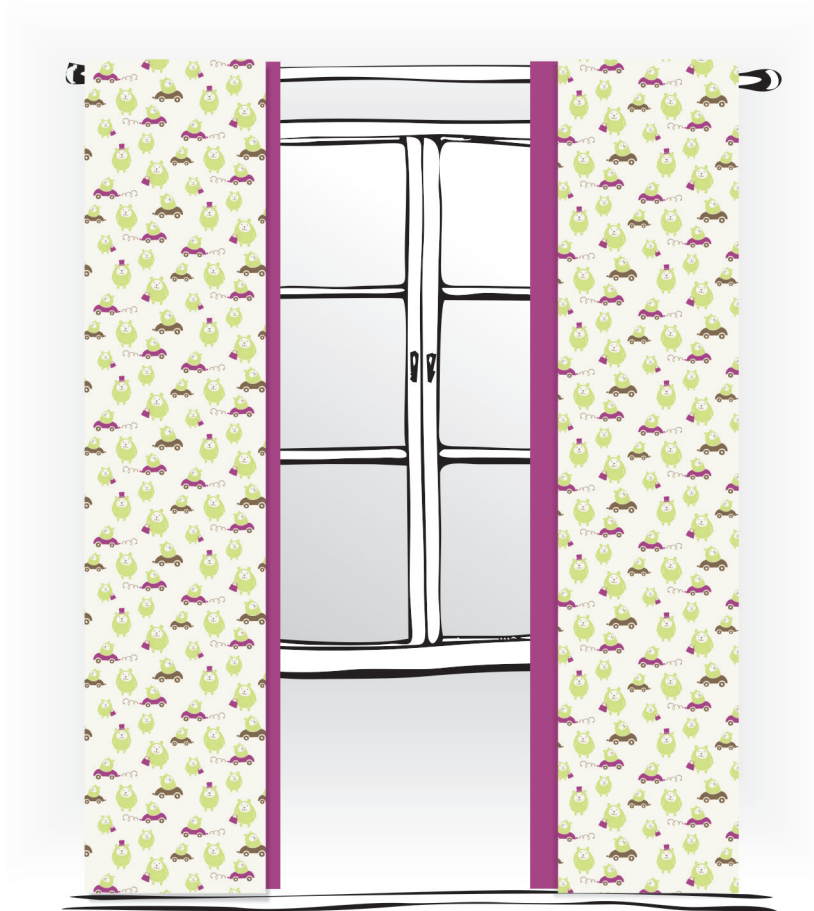

Bild 69. Nalle panelgardiner och matta.

5.2 Ränder

Den randiga mattan var från början en matta som fått sin form av en hög med pennor. Under workshopen visade jag mattan för barnen men den hade enligt dem en konstig form. Vid den första genomgången så gallrades mattan bort för att sedan tas tillbaka i omgång två. Valli uppmanade mig att jobba vidare på mattan, tanken på att ha en bredrandig matta med ojämna ränder kändes ny. Det finns många bredrandiga mattor på marknaden, men en med ojämna ränder har inte setts på ett bra tag förklarade Valli för mig.

De slutliga färgerna i den randiga mattan kommer från mattan med pennor och en av Pantones färgkartor för år 2012. Färgerna är både flickiga och pojkiga och bildar tillsammans en helhet som passar båda könen och barn i alla åldrar. Den vita färgen som jag använt i Nalle kollektionen finns även med här för att fräscha upp helheten. Jag gjorde några olika färgförslag innan vi slog fast de slutliga färgerna.

Gardinerna som tillhör Ränder mattan är enfärgade. Ett mönster på panelgardinerna skulle ha stridit med de stora färgfälten som mattan har. Tyget kommer att färgas så att de har samma färger som finns i mattan. Ränder kollektionens gardiner kan kombineras med de som finns i Nalle serien.

Både Ränder och Nalle mattorna har lugghöjden 12mm och 16mm som jag tagit modell av från Almedahls mattor, höjdskillnaden är liten men gör att de högre partierna på mattan framträder tygligare. Luggen är tät 39 000 tuft/m² så att det är svårt för skräp och små leksaker att gömma sig i mattan. I bilagorna finns skisser som förklarar vilka partier som har högre och lägre lugg.

+

Bild 70. Ett förslag med passande färger och ett med bra form.

Pantone Sublties

Leek Green
PANTONE
15-0628

Fair Green
PANTONE
15-6316

Stonewash
PANTONE
17-3917

Brick Red
PANTONE
19-1543

Powder
PANTONE

Beryl Green
PANTONE
16-5515

Lead
PANTONE
17-4408

Nutmeg
PANTONE
18-1326

Faded Rose
PANTONE
18-1629

Bild 71. Vidareutveckling av mattan i kollektionen Ränder.

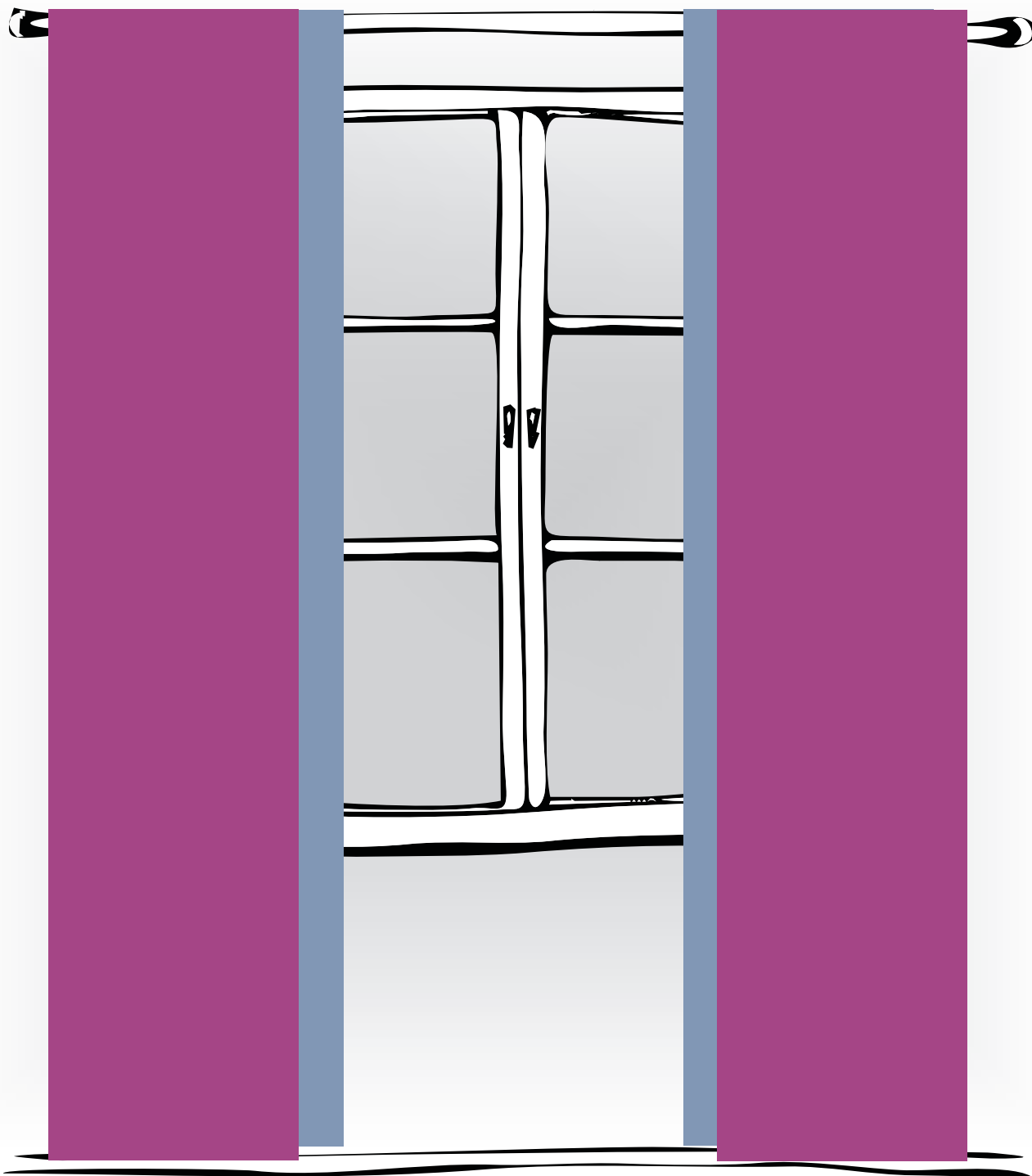
Ränder matta:

skala 1:8

mattans storlek: 110 x 150 cm

Ränder panelgardiner:

gardinernas storlek: 50 x 230 cm

Blåa gardiner bakom ett lila par.,

Bild 71. Kollektionen Ränder, två par panelgardiner och en matta.

6. Avslutning

Målet var att skapa en kollektion med inredningstextilier bestående av en tuftad matta och panelgardiner. Resultatet blev istället två och material till flera skulle ha funnits om tiden räckt till.

6.1 Reflektioner

Kollektionerna blev väl fungerande och motsvarade uppdragsgivarens önskemål. Samarbetet med Lasten1 har fungerat bra och jag har fått komma med egna idéer som har mottagits väl av Valli. Samarbetet mellan oss fortsätter när det gäller att hitta en tillverkare. Tillverkaren hoppas vi att kommer att ske här i Finland för att garantera god kvalitet på produkterna.

Stilen på textilierna är skandinavisk stil, färgerna gör dem lockande för kunderna i Västeuropa. Jag har känt att jag fått använda min egen stil som formgivare, och min stil är skandinavisk.

En stor del av arbetet med textilerna återstår, det krävs materialprover, sömnadsbeskrivningar och tester innan textilierna kan börja produceras. Hade jag samarbetat med en textiltillverkare så hade jag kunnat presentera verkliga produkter som resultat.Handledning av en tillverkare skulle stundtals ha behövts eftersom det finns väldigt lite dokumenterat kring tuftning.

Arbetsprocessen har varit givande. Jag har lärt mig att använda nya designmetoder och blivit mer insatt inom textiltillverkning, den kunskapen tar jag med mig in i yrkeslivet.

6.2 Efteråt

Jag har under examensarbetets gång stött på potentiella tillverkare som jag kommer att kontakta för att reda ut var textilierna kunde tillverkas. Valli är ivrig att komma till det skedet att hennes företag har sina första egna produkter att sälja. Enligt Valli kunde steget där efter vara att exportera textilierna utomlands.

Jag är ivrig att i framtiden få se och känna på de söta och randiga textilierna jag skapat. Därefter hoppas jag att kunna genomföra flera projekt tillsammans med Satu Valli och Lasten1.

Källförteckning

Andecor Oy. (2011) *Miksi villa? Faktaa villasta.* Åbo: Andecor Oy.
Hämtad 05.03.2011. Tillgänglig
<http://www.kolumbus.fi/andecor/Villa.pdf>

Andersson Feisner, E. (2006) *Colour How to use colour in art and design.* London: Laurence King Publishing Ltd.

Asko Oy. (2011) Hemsidor.
Hämtad 27.4.2011. Tillgänglig
http://www.asko.fi/hoito_matot.php

Bonbon Kaku. Hemsidor.
Hämtad 20.2.2011. Tillgänglig
<http://www.bonbonkaku.com>

Commodities Now. (2011) *Global organic cotton production up 15%.* Texas.
Hämtad 26.02.2011. Tillgänglig
<http://www.commodities-now.com/news/agriculture-and-softs/4585-global-organic-cotton-production-up-15.html>

Granberg, A. (2001) *Småbarns bild- & formskapande.* Stockholm: Liber AB.

Johnson, I. & Cohen, A. C. (2010) *J.J Pizzuto's Fabric science Ninth edition.* New York: Fairchild Books.

Lasten 1 2011. Hemsidor.
Hämtad 10.02.2011. Tillgänglig
<http://www.lasten1.com>

Lillephant. Hemsidor.
Hämtad 16.02.2011. Tillgänglig
http://www.littlephant.com/about_brand.html

Little Red Stuga. Hemsidor.
Hämtad 23.02.2011. Tillgänglig
<http://www.littleredstuga.se/#373632/About-us>

Lom, Å. (2008) *Tuftade ljudabsorbenter – väggpaneler för rumsliga och akustiska egenskaper.*

Hämtad 23.02.2011. Tillgänglig

http://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/18297/1/gupea_2077_18297_1.pdf

Magnum Opus Carpets Inc. (2005) *Wool & Allergies Breathe easier with wool.* (u.o)

Hämtad 05.03.2011. Tillgänglig

<http://www.magnumopuscarpets.com/woolair.asp>

Pantone. Hemsidor.

Hämtad 27.02.2011. Tillgänglig

<http://www.pantone.co.uk/pages/pantone/pantone.aspx?pg=19295&ca=10>

Shackelton, D. (2010) *Co-Creation and Co-Design in a Post Design Era.* (u.o.)

Hämtad 15.2.2011. Tillgänglig

<http://current.ecuad.net/?p=146>

TEKO. (2009) *Tobex bryter ny mark för digitalt textiltryck.*

Hämtad 20.02.2011. Tillgänglig

<http://www.teko.se/Textil--Mode/Nyheter/Tobex-bryter-ny-mark-for-digitalt-textiltryck/>

Vihreä Lanka. (2007) *Ekoknitua ja tekoknitua.* Helsingfors.

Hämtad 26.02.2011. Tillgänglig

<http://www.vihrealanka.fi/node/1558>

Världsnaturfonden WWF. (2005) *Bomull – En ren naturprodukt?.* Solna: Världsnaturfonden WWF.

Hämtad 26.02.2011. Tillgänglig

<http://www.wwf.se/source.php/1120565/Bomullsrapport.pdf>

Bildförteckning

Bild 1, s.14: Doc Sports Surface Contractors (2011) Hämtad 25.2.2011.

Tillgänglig

<http://docturfinstallers.com/sitebuildercontent/sitebuilderpictures/Picture024.jpg>

Bild 2, s.16: Patti DeWitt (2011) Hämtad 20.4.2011.

Tillgänglig <http://www.pattidewitt.com/images/Tufting.jpg>

Bild 3, s.18: Almedahls AB (2011) Hämtad 10.4.2011.

Tillgänglig http://www.almedahls.se/web/Monstrade_2/79973-523.aspx

Bild 4, s.22: Pictures by Standingproud - Photobucket (2011) Hämtad 15.3.2011.

Tillgänglig <http://s447.photobucket.com/albums/qq199/standingproud/?start=32>

Bild 5, s.26: BonBon Kakku (2011) Hämtad 19.03.2011.

Tillgänglig

[http://www.bonbonkakku.com/?id=126&src=uploads/fabric/BonBonKakku_126.jpg&title=Bon Bon Kakku 2&designerId=145&type=shop](http://www.bonbonkakku.com/?id=126&src=uploads/fabric/BonBonKakku_126.jpg&title=Bon%20Bon%20Kakku%202&designerId=145&type=shop)

Bild 6, s.30: Mindmap av mina första tankar kring textilierna. Jessica Söderholm (2011)

Bild 7, s.31: Mindmap kring vad som är pojktigt och flickigt. Jessica Söderholm (2011)

Bild 8, s.32: Barnmönstret Voff som planerats för Heimtextil mässan 2011.
Jessica Söderholm (2011)

Bild 9, s. 33-34. Skisser från början av designprocessen. (Söderholm, 2011)

Bild 10, s.36. Lundsten, C. (2010). *Äntligen Syskon*. Stocholm: Rabén & Sjögren.

Bild 11, s.37-38. Kollage med inspiration ur barnlitteraturen.

Adbåge, L. (2010) *Kurt och Kio vill ha djur*. Stockholm: Bonnier Carlsen Förlag.

Brundin, A. Rubin Dranger, J. (2004). *Farbror Dag Drömlund Dagdrömmare*. Stocholm: Rabén & Sjögren.

Chaud, B. (2009). *Tralalaa Eläinten soittokunta*. Helsingfors: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Helsing, L. & Lindberg, S. (1957). *Krakel Spektakel köper en klubba*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Jansson, T. (2008). *Stora boken om Mumin*. Helsingfors: Schildts Förlag Ab.

Ribbing, A. & Nilsson, M. (2010). *Djurens Abc - en ska inte vara med*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Bild 12, s.39: Skisser på mattor. Jessica Söderholm (2011).

Bild 13, 40: Funderingar kring mattornas form och mönsterplacering.
Jessica Söderholm (2011)

Bild 14, s.42: Foton från Workshopen vid Kastanjen. Jessica Söderholm (2011).

Bild 15, s.44: Infoblad. Jessica Söderholm (2011).

Bild 16, s.46. Teckning av en matta, gjord av ett förskolebarn under workshopen.

Bild 17, s.47-48. Kollage. Teckningar av barnen vid Kastanjen.

Bild 18, s.49. Kollage av mina egna skisser som jag visade åt barnen.
Jessica Söderholm (2011).

Bild 19, s.51-52. Kollage. Teckningar föreställande mattor gjorda av pojkar och flickor vid daghemmet.

Bild 20, s.54. Mountain poufs. Little Red Stuga (2011).

Hämtad 02.03.2011.

Tillgänglig <http://www.littleredstuga.se/#713136/Mount-Everest-Kilimanjaro-Fuji>

Bild 21, s.55-56. Kollage av inspirerande trender.

Little Red Stuga (2011). Hämtad 02.03.2011 Tillgänglig

<http://www.littleredstuga.se/#713136/Mount-EverestKilimanjaroFuji>

Väritä matolla. s. 27-30. Abvotakka nr 2/2010

Broschyr. Mairo (2011)
Broschyr. Ikea (2011)
Foto från Stockholms Möbelmässa. Nina Jansson, 2011.
Foto från Stockholms Möbelmässa. Hanna Lindholm, 2011.

Bild 22, s.57-58. Kollage av Lasten 1:s textilier. Lasten 1 (2011).

Bild 23, s.62. Broschyr från möbeltillverkaren Karl Andersson&Söner. Karl Andersson&Söner (2011)

Bild 24, s.64. Kollage av Pantones färgpaletter för år 2012. Re-Do It Design (2011). Hämtad 11.3.2011. Tillgänglig <http://redoitdesign.wordpress.com/2011/03/28/2012-color-trends-home-interior-all-9-pantone-palettes/>

Bild 25, s.66. Mattan Rose av Jukka Rintala för VM-Carpet. *Maton valinta - Millainen matto kotiin*. Plaza Otava media (2010) Hämtad 22.04.2011. Tillgänglig <http://plaza.fi/ellit/koti/sisustus/maton-valinta-millainen-matto-kotiin>

Bild 26, s.68. Färghjul. Två motsatsfärger tillsammans ger ett livfullt intryck. Jessica Söderholm (2011).

Bild 27, s.70. Tuftad matta, Little Emerald Owl. Designers Guild (2011). Hämtad 18.04.2011
Tillgänglig <http://www.designersguild.com/uk-shop-online/shop-home/designers-guild-kids/kids-rugs/little-owl-emerald-kids-rug>

Bild 28, s.71-72. Kollage av inspirerande barntextilier. Designers Guild (2011).
Haba (2011). Hämtade 04.03.2011
Tillgängliga
http://www.haba.de/haba/unterkategorie.htm?c=TW_P_Teppiche_KiZi&hk=HK_P_KiZi&rk=Produkte
<http://www.designersguild.com/uk-shop-online/shop-home/designers-guild-kids/kids-rugs/>

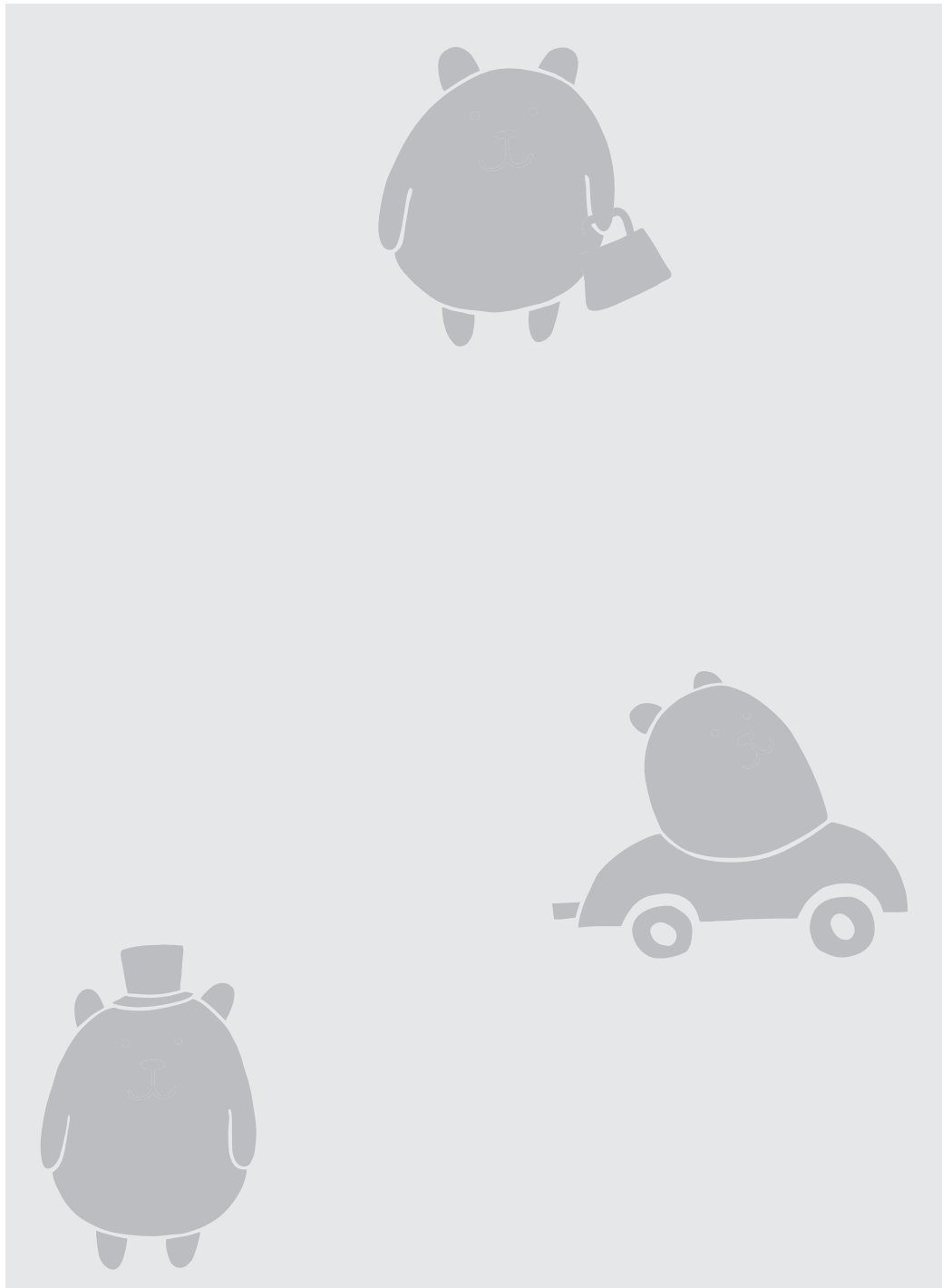
Bild 29-71, s.73-100. Förslag på mattor och gardiner. Jessica Söderholm (2011)

Bilder, skisser och illustrationer som saknar hänvisning är av egen produktion.

Bilagor

1. Bild av Nalle- mattans lugghöjd
2. Bild av Nalle- tygets rapportstorlek
3. Bild av Ränder- mattans lugghöjd

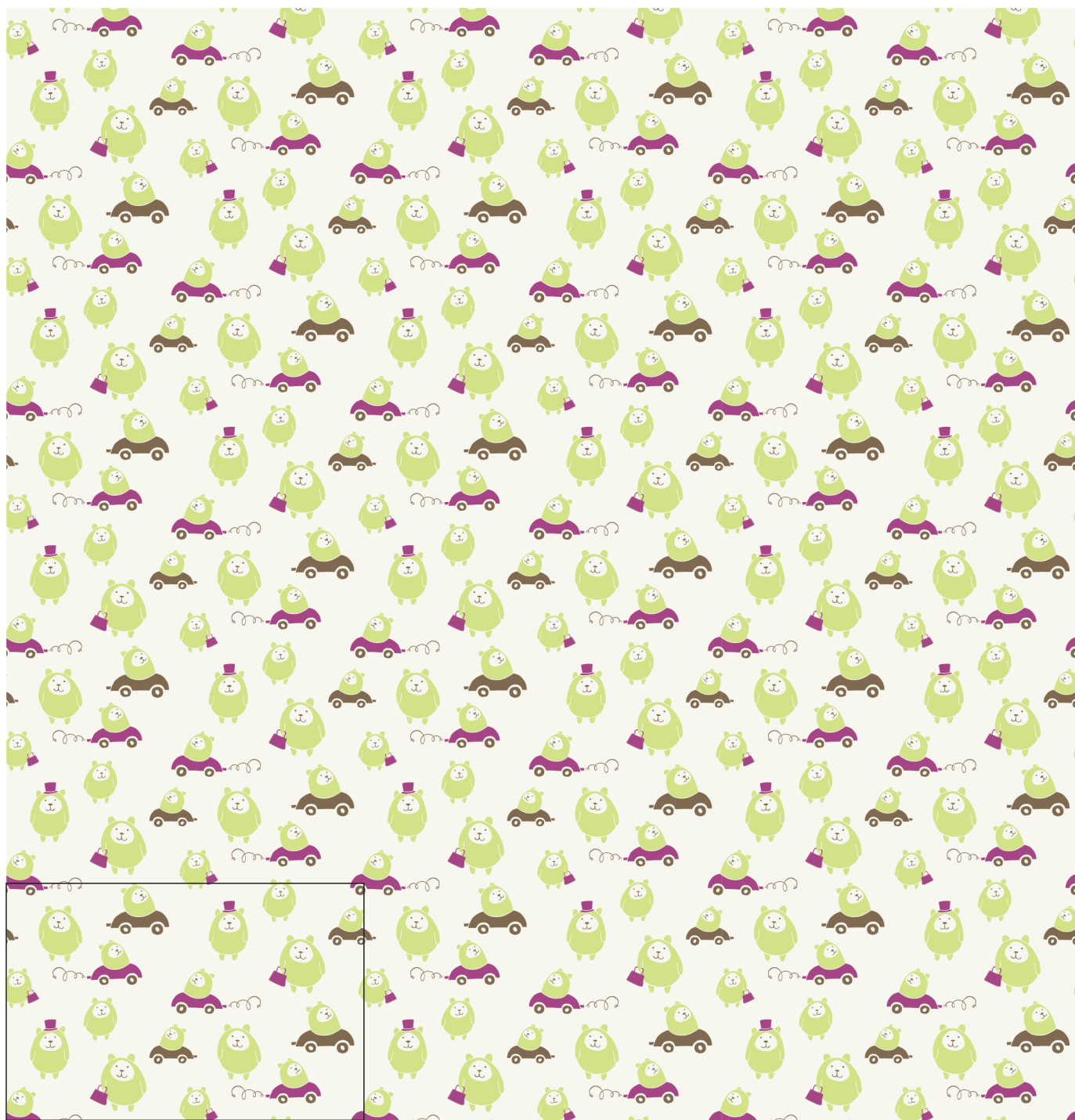
Bilaga 1

luggens längd: 14mm 16mm

skala 1:8
storlek: 110 x 150 cm

Bilaga 2

Skala 1:8

Rapportstorlek: 48,3 X 32 Cm

tryckytans bredd är 145cm (3 rapporter)

Bilaga 3

luggens längd: 14mm 16mm

skala 1:8
storlek: 110 x 150 cm

